

RUDDAR

ČASOPIS RUDNIKA LIGNITA VELENJE, ŠTEVILKA 3, MAREC 1995, LETO XXIX
120 LET PREMOGOVNIŠTVA V ŠALEŠKI DOLINI

BOGASTVO LJUDI IN NARAVE

ZA UVOD

Z ODSOTNOSTJO Z DELA PREMOGOVNIKU NE BOMO POMAGALI!

Pozorno sem poslušal poročilo o stanju varstva pri delu za leto 1994 na zadnji seji delavskega sveta Rudnika lignita Velenje. Močno me je prizadel podatek, da se je v letu 1994 pri delu ponesrečilo kar 562 delavcev oziroma kar 52 delavcev več kot v letu 1993. Ta, 13,4-odstotni porast nezgod je zaskrbljujoč, posebno še, če vemo, da nas je bilo v letu 1993 v podjetju zaposlenih 4303, lani pa povprečno samo še 4168.

Zaradi nezgod pri delu smo lani izgubili kar 20.226 dnin (vsak delovni dan je bilo zaradi nezgod doma povprečno 86 delavcev), zaradi bolniškega staleža pa še dodatnih 91.493 dnin (vsak delovni dan je bilo zaradi bolovanja iz različnih vzrokov doma povprečno 389 delavcev). Pri tem je v primerjavi z letom 1993 bolniški stalež porastel v povprečju za 2,2 odstotka.

Med vzroki za klavno stanje na področju poškodovanih in bolnih delavcev so navedeni tudi tile:

- reorganizacija zdravstva oziroma uvedba zasebne zdravniške prakse, ki omogoča ljudem lažji vstop v bolniški stalež,
- visoke odškodnine, ki jih zavarovalnice izplačujejo zavarovancem iz naslova nezgod,
- splošna družbena situacija, padanje življenjskega standarda, dnevni pretresi, itd.

Čemu smo vlagali in še vlagamo vsako leto več milijard tolarjev v humanejše in varnejše postopke dela v premogovniku, če nam število nezgod in bolnih delavcev narašča?

Če je vse to res (in žal nimam razlogov, da tega ne bi verjel), potem me za usodo našega podjetja močno skrbi. Ne znam si namreč najti logičnih odgovorov na nekatera osnovna vprašanja:

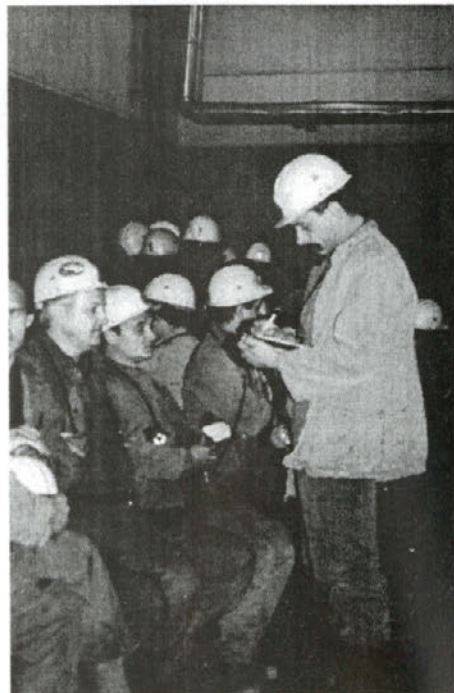
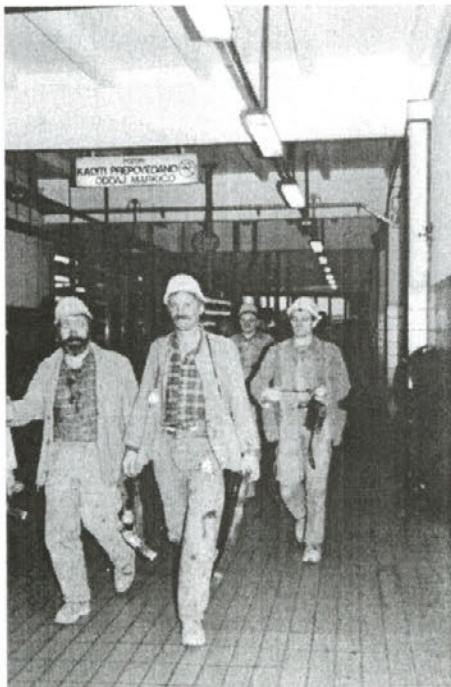
- Čemu smo vlagali in še vlagamo vsako leto več milijard tolarjev v humanejše in varnejše postopke dela v premogovniku, če nam število nezgod in bolnih delavcev narašča?
- Čemu smo dosledno vztrajali pri zmanjševanju nadurnega dela?

- Kako še naprej dokazovati, da nas v podjetju ni preveč zaposlenih, če pa si na drugi strani lahko privoščimo tako velik razhod zaradi bolniške in nezgod?
- Je politika vodstva podjetja, da ne odpušča svojih delavcev oziroma jih ne daje čakanje, kot to počenjajo v drugih podjetjih, čisto prava, saj smo očitno vsi zaposleni preveč prepričani, da ne moremo izgubiti dela v premogovniku oz. v podjetju?

Odgovore na našeta pa seveda tudi na druga vprašanja bomo v podjetju našli v kratkem času, nujno pa jih mora najti tudi vsak v premogovniku zaposleni posameznik.

Doslej sem vedno in na vsakem mestu s ponosom trdil, da smo v Rudniku lignita Velenje zaposleni dobri in podjetju močno pripadni ljudje. Bom mar poslej moral svoje mnenje spremeniti?

dr. Franc Žerdin

POSLOVANJE

ZAKLJUČENO ŠE ENO TEŽKO POSLOVNO LETO

Poslovno poročilo z zaključnim računom za leto 1994 je po obravnavi in sprejemu na 65. redni seji izvršilnega odbora obravnaval in sprejemal še delavski svet podjetja na svoji 21. redni seji v torek, 28. februarja. Zaključni račun je bil z vsemi pripadajočimi poročili - o varstvu pri delu, o popisu sredstev in njihovih virov, o poslovanju in proizvodnji - sprejet brez razprave.

POROČILO O PROIZVODNJI - KLJUB TEŽAVAM DOBER KONEC

Delovni načrt za leto 1994 je predvideval proizvodnjo 4 milijone ton premoga v 248 delovnih dneh. Junija je bil sprejet rebalans delovnega načrta, ki je zmanjšal proizvodnjo na 3,7 milijona ton v 235 delovnih dneh.

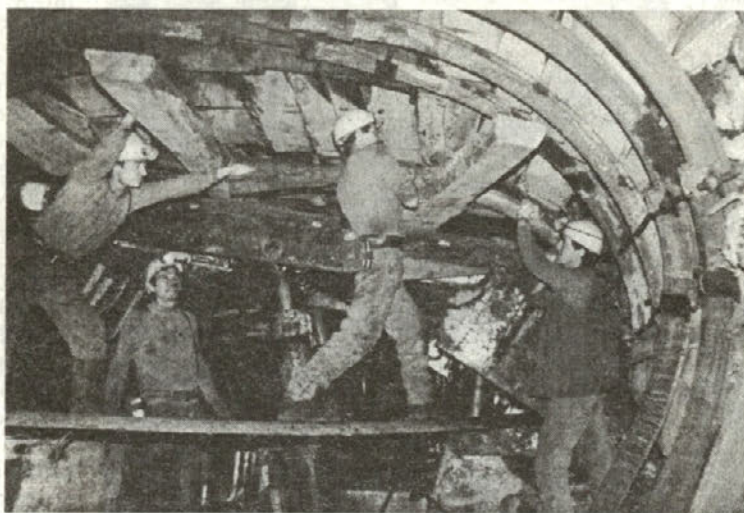
Do konca leta je bilo v načrtovanih delovnih dneh odkopanih 3.770.000 ton premoga, kar je proizvodnja, ki jo je premogovnik dosegel leta 1974, število delovnih dni pa je najnižje v zgodovini delovanja premogovnika. Letna proizvodnja pomeni 16.043 ton odkopanega premoga na dan. Glede na letni načrt so vsi doseženi proizvodni parametri boljši, kot smo jih načrtovali, v primerjavi z letom 1993 pa so podobni.

Poročilo o delu je razložil in komentiral tehnični vodja podjetja **Marjan Kolenc**. Dejal je, da še je lani pokazalo, da se proizvodnja v premogovniku težko prilagaja hitrim spremembam na trgu. V prvi polovici leta 1994 je bil odkop premoga dober, slabša pa njegova oddaja v TEŠ, zato smo s poslovnimi odločitvami uravnavali stanje premoga na deponiji. V drugi polovici leta pa so bile potrebe po premogu povsem drugačne, v jami so se vrstile težave in tako smo z dodatnimi ukrepi in velikimi naporji do konca leta le dosegli načrtovano proizvodnjo.

POROČILO O POSLOVANJU - 587 MILIJONOV SIT IZGUBE

Lani smo v TEŠ oddali 3.544.021 ton premoga. Delež oddanega premoga v energetiko je 93,9-odstoten. Količina oddanega premoga v široko potrošnjo se je v primerjavi z letom poprej še zmanjšala - delež je le še 6,1 % - in je bila "težka" le 228.997 ton. Toplotna vrednost energetskega premoga je bila 9.782 KJ/kg in je bila nižja od načrtovane, komercialnega premoga pa 12.091 KJ/kg in večja od tiste iz leta 1993.

V letu 1994 je bilo realiziranega 16.844.624.000 SIT celotnega prihodka. Največji delež v strukturi prihodka - 96,3 % - predstavlja prihodek od prodaje premoga. Od tega predstavlja 91,3 % prodan premog za proizvodnjo električne energije, 2,3 % premog za proizvodnjo toplotne energije in 6,4 % prodan komercialni premog. V TEŠ

Med delom....

smo za proizvodnjo električne energije oddali 3.394.721 ton premoga ali 33.213.161 gigajoulov. Povprečna fakturirana cena premoga za proizvodnjo električne energije lani je bila 445,84 SIT/GJ ali 5,84 DEM/GJ (po tečaju 76,39 SIT/DEM). Glede na dejansko gibanje tečaja, ki je bilo višje, kot je bil priznan tečaj za fakturiranje, pa znaša ta cena 5,60 DEM/GJ.

Poleg prihodkov od prodaje premoga smo ustvarili še 630.618.000 SIT prihodkov iz druge realizacije, kar je komaj 37,1 % dosežene v letu 1993. Med temi prihodi znašajo 203,3 milijone SIT prodaja proizvodov in storitev, prodaja nekurantnega materiala in prodaja odpadkov, kar predstavlja 34,2 % druge realizacije in le 1,2 % celotnega prihodka RLV.

Odhodkov smo imeli v letu 1994 za 17.432.050.000 SIT in od tega največ - 54,4 % - za stroške dela. Razlika med prihodi in odhodi kaže izgubo 587.400.000 SIT.

Poročilo o poslovanju je razložila in komentirala članica poslovnega odbora za

gospodarjenje **Dragica Kotnik**. Dejala je, da je bila tudi prodaja premoga tako kot proizvodnja podobna tisti pred dvajsetimi leti. Lani smo imeli blokiran žiro račun kar 274 dni (leto prej 210 dni) in smo zamudnih obresti ob blokadi plačali 110 milijonov SIT. Celotni prihodek je v znesku enak, kot smo ga dosegli v letu 1993, vendar je lanski

realno manjši, če upoštevamo gibanja cen in devizni tečaj.

Poudarila je, da smo lani realno zmanjšali stroške za material, za storitve in obračun amortizacije, za 22,8 % pa so narasli stroški dela in za 24,19 % osebni dohodki. Te smo lani izplačevali po določilih Kolektivne pogodbe in Zakona o izvajanju dogovora o politiki plač. Povprečni neto osebni dohodek delavca je bil lani 82.585 tolarjev in je bil v primerjavi z letom 1993 večji za 31,44 %. Na delu smo bili le 235 dni ali za skoraj 10 % manj ur kot leta 1993, opravili pa smo kar za 66,4 % (!) več nadur, za 2,2 % več je bilo bolnih in za 27 % več ur državnih praznikov.

Ob koncu leta nas je bilo zaposlenih 4.099 ali za 3,1 % manj kot leto poprej.

POROČILO O POPISU SREDSTEV IN NJIHOVIH VIROV - VEČ REDA PRI EVIDENTIRANJU

Del poslovnega poročila je tudi poročilo o popisu sredstev in njihovih virov. Njegovo vsebino je razložila vodja popisa **Zdenka Berlot**. Povedala je, da je tokratni popis potekal po novih računovodskih standardih ter da je popis izvajalo 54 popisnih komisij od 7. novembra lani do 11. februarja letos. Popis je zajemal popis osnovnih sredstev, zalog materiala, drobnega inventarja in gotovih izdelkov na zalogi, drobnega inventarja v uporabi, investicij, opreme na zalogi in naložb, vrednostnih papirjev in gotovine ter terjatev in obveznosti. Popisne komisije so ugotovile med svojim delom precejšnje zaloge materiala, opreme, neracionalno

POSLOVANJE

nabavo materiala, inventurne viške ter nepravilnosti pri vodenju evidenc. Zato bo treba v delo predvsem skrbnikov osnovnih sredstev vnesti več reda, saj ni naloga popisovalcev, da ob koncu leta popravljajo napake ali opravljajo delo, ki bi moralo biti narejeno že med letom.

POROČILO O VARSTVU PRI DELU - ZA 20 % VEČ BOLNIŠKIH IZOSTANKOV

Lani je bilo v evidenci službe varstva pri delu evidentiranih **658 nezgod** in med njimi 562 takšnih, da so delavci zaradi njih boleli. Največ nezgod se je zgodilo v obratu Priprave - 126, (leta 1993 v Jamski mehanizaciji), glede na število poškodb na 100 delavcev pa v Jami Preloge - 26,88 (leto prej prav tako v Jami Preloge). Tudi glede števila nezgod po lokaciji jih je bilo največ v Jami Preloge - 221, nato v Jami Pesje - 143 in v Jami Škale - 108. Enako je bilo leta 1993, vendar se je povsod zgodilo lani več nezgod. Zaradi nezgod je bilo izgubljenih 20.226 dni oz. povprečno 36 dni na eno poškodbo in v primerjavi z letom prej 9 odstotkov več.

Tako povečanje bolniškega staleža je zaskrbljujoče, po mnenju službe za varstvo pri delu pa so vzroki v reorganizaciji zdravstva, ki omogoča ljudem lažji vstop v bolniški stalež in v visokih dnevniških odškodninah, ki jih zavarovalnice izplačujejo zavarovancem iz naslova poškodb. Vse pa je povezano še s splošnimi družbenimi razmerami, padanjem življenjskega standarda, vsakodnevnimi frustracijami, kar ima za posledico tudi opustitev varnostnih mer pri delu v jami.

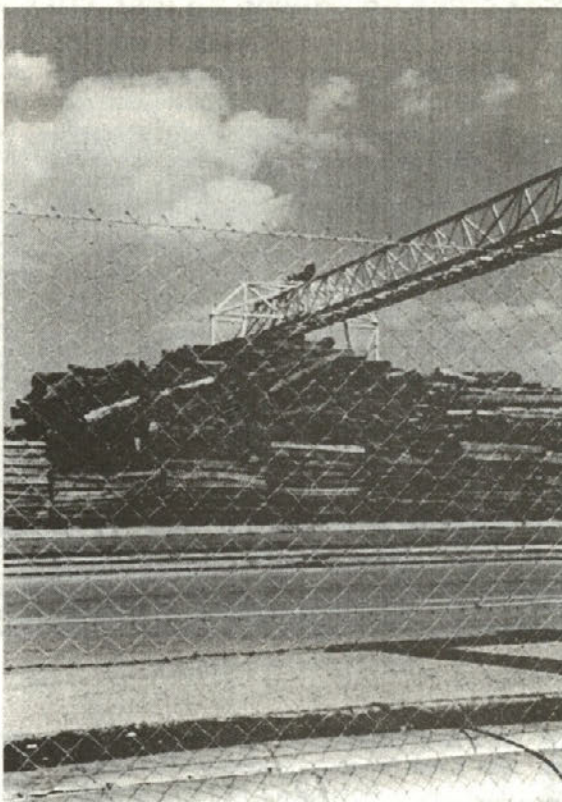
Največ nezgod se je pripetilo v jami - 488, 74 pa zunaj nje. Pripetila se je tudi ena težja nezgoda in ena skupinska nesreča ob stebrnem udaru, v kateri so bili poškodovani trije delavci in je eden med njimi za posledicami nezgode umrl.

Na preventivnih zdravniških pregledih je bilo pregledanih 3.718 delavcev, od tega so bile pri 287 ugotovljene zdravstvene okvare, pri 85 delavcih pa zmanjšana delovna zmožnost.

V službi za varstvo pri delu so opravili tudi redna letna preverjanja znanja, ki jih je opravilo 3.740 delavcev, 35 delavcev pa strokovni izpit za nadzornika.

Glede na vse povedano bo služba za varstvo pri delu predlagala vodjem obratov doslednejše prijavljanje nezgod, pogostejšo kontrolo bolniškega staleža na domu, izdelavo tabel in javno predstavljanje stanja in števila nezgod ter prilagoditev šifranta nezgod tako, da bodo

posamezne šifre, ki pomenijo kršitev predpisov o varnosti pri delu, pomenile tudi zagovarjanje pred disciplinsko komisijo. Vodja službe za varstvo pri delu **Franc Bahčič**, ki je poročilo komentiral, je dejal, da porast števila nezgod pri delu in posebej povečanje števila dni bolniškega izostanka zahteva posebno pozornost na vseh ravneh vodenja tehnoloških procesov in kontrole dela, upoštevanja predpisov in navodil. Doseči bo treba, da bo vsak delavec v nezgodi videl predvsem nesrečen pojav, nekaj negativnega, nekaj, kar je huda mot-

nja in čemur se je treba v največji možni meri izogniti. Tehnični pogoji dela v jami se ne slabšajo, ravno nasprotno, zato je vzroke za tako velik bolniški stalež treba iskati pri predpisovalcih bolniških izostankov.

ODNOS DO DELA, SODELAVCEV JE SLAB - KOMENTAR DIREKTORJA PODJETJA

Direktor podjetja **dr. Franc Žerdin** se je, preden je komentiral vsa poročila, zahvalil vsem strokovnim delavcem, ki so opravili natančno in zahtevno delo sestavljanja zaključnega računa, nato pa poudaril, da smo z letom 1994 kljub vsemu lahko zadovoljni.

Lanski proizvodni rezultati so zelo dobri, v določenih parametrih celo odlični. Količino proizvodnje in stanje na deponiji smo med letom uravnavali s poslovnimi odločitvami, ki so bile včasih na prvi pogled nelogične, a so se kasneje pokazale za pravilne. Z njimi smo si zagotovili tudi boljši začetek leta 1995. Lani je prodaja premoga v široko potrošnje zelo upadla in pričakujemo, da bo letos še bolj. Že v prvih dveh mesecih letos je manjša za 40 %. Tako bo prodaja komercialnega premoga brez dodatnih ukrepov vlade postopoma zamrla, v našem podjetju pa v zadnjih letih tudi sicer nismo videli perspektive prodaje tega premoga. Tako kot je zapisano v energetske strategiji Slovenije, ki jo je končno začel obravnavati tudi slovenski parlament, bo naš glavni in verjetno edini kupec premoga TE Šoštanj.

Plače so lani precej porastle in presegle načrtovani nivo je dejal dr. Žerdin, vendar je bilo tako tudi v celotnem sistemu elektrogospodarstva. Delali smo veliko manj delovnih dni, kot smo načrtovali, in še manj kot v preteklih letih, zato je indeks rasti plač še večji. Pri oblikovanju politike plač je poslovodnemu odboru lani veliko pomagal sindikat podjetja, sicer pa je bila ta politika v celoti dogovorjena med vlado in sindikati.

Tudi lani je bilo izplačanih precej odpravnin, saj zmanjševanje staleža nadaljujemo z mehko metodo in ga brez tehtnih razlogov ne nameravamo drugače. Med tehtne razloge za drugačen način zmanjševanja staleža pa je dr. Žerdin uvrstil velik porast bolniških izostankov. **Dejal je, da tako visoke številke kažejo na odnos delavcev do dela, do sodelavcev in do podjetja. Če je interes delavcev v tem, da del svojih pri-**

hodkov vidijo v odškodninah, v bolniških izostankih, potem je to zaskrbljujoče stanje. Zato bo na tem področju treba sprejeti represivnejše ukrepe, četudi to ni prava rešitev. Pomembno je oblikovati zavest ljudi, ki bodo želeli in se trudili prispevati z dobrim delom k uspehu podjetja. Če se bodo trendi večanja bolniških izostankov nadaljevali, se bomo morali vprašati, ali nas vendarle v podjetju ni preveč, je svoje razmišljanje o tem sklenil direktor podjetja.

Sicer pa je še dejal, da je celotno poslovanje podjetja odvisno od nas. Med letom se sicer lahko zgovarjamo na politične odločitve, stranke, vladne ukrepe, vendar smo tako veliko in pomembno podjetje za Slovenijo, da lahko vplivamo na energetske politike države.

NOVICE

34. SKOK ČEZ KOŽO

Sobota, 25. marca, je bila za 145 diplomantov Naravoslovnotehnične fakultete Univerze v Ljubljani slovesen dan. Toliko rudarskih, geotehnoških, geoloških in metalurških inženirjev je namreč ta dan skočilo čez kožo.

Tradicija skoka čez kožo obstaja od ustanovitve ljubljanske Univerze, to je od leta 1923 in se odvija vsaki dve leti, le med drugo svetovno vojno je zastala. Na 34. prireditvah je dosedaj po starem običaju, ki je prišel k nam s Češke in ga ohranjamo tudi v Velenju, skočilo čez kožo 1947 diplomantov visoke šole in 345 diplomantov višje šole. Prireditve ni slovesna le za diplomante, ampak tudi za nekdanje študente te fakultete in za profesorje.

V okviru skoka čez kožo je bilo dan pred tem, v petek, 24. marca, na fakulteti celodnevno rudarsko posvetovanje. Na njem so udeleženci poslušali strokovne referate z vseh področij rudarstva in med njimi pet, ki so jih pripravili strokovnjaki iz našega premogovnika. Dr. Franc Žerdin je govoril o strateškem razvojnem načrtu slovenskih premogovnikov, Marjan Kolenc o razvoju odkopov v RLV, Borivoj Oprešnik o pripravi in namenu uporabe pepelnih past ter tehnologiji vtiskanja paste v razrušene odkopane prostore, mag.

Evgen Dervarič o sodobnih principih podpiranja etažnih jamskih objektov v RLV in skupina avtorjev, v kateri so bili tudi Franc Lenart, mag. Simon Zavšek in Janez Mayer, o geomehanski spremljavi odkopavanja etaže +40 v RLV. Opoldanski del posvetovanja je bil namenjen skupščini lani ustanovljenega Rudarskega društva inženirjev in tehnikov, v okviru katere je Marjan Hudej iz našega premogovnika in predsednik tega društva s priložnostnim besedilom in diapozitivi spregovoril o 120. obletnici razvoja premogovništva v Šaleški dolini.

Slovesno pa ni bilo le na sobotnem skoku čez kožo. Petkovo posvetovanje so slovesno naredili predstavniki rudarske stroke iz našega podjetja, ki so bili vsi oblečeni v rudarske uniforme, Rudarska godba, ki je v opoldanskem odmoru zagrnila nekaj koračnic ter video filmi o velenjskem premogovniku, ki so si jih udeleženci lahko ogledovali med odmori.

Diana Janežič

Oboje je pri njih vzbudilo zanimanje in izzvalo pozitivne poglede na delo v našem premogovniku.

Premogovnik je predstavil direktor dr. Franc Žerdin. Poudaril je pomen lastne odkopne metode, ki smo jo razvili v premogovniku, ki je edinstvena v svetu in znana pod imenom velenjska odkopna metoda. Njej pomen je predvsem v tem, da je varna, visokoproduktivna, humana in omogoča dovolj nizke proizvodne stroške. Dr. Žerdin je predstavil osnovne strateške usmeritve podjetja. Med njimi je prva zanesljiva oskrba TE Šoštanj s premogom, druge tri pa: zagotavljanje humanega in varnega dela, razreševanje ekoloških težav in konkurenčnost domačega premoga s tujim. Poudaril je tesno povezanost našega premogovnika s TE Šoštanj, saj vanjo oddamo 96 odstotkov proizvodnje premoga, v prihodnost pa naj bi vso odkopano količino. Predstavil je tudi vse štiri variante razvoja našega podjetja, njihovo ekonomsko vrednotenje, ki dokazuje, da lahko RLV uspešno posluje pri letni proizvodnji 4 milijone oz 3,8 milijona ton premoga.

Tudi obiskovalci so potrdili mnenje, da naš premogovnik v strategiji razvoja Slovenije zavzema eno najpomembnejših mest pri energetski oskrbi države, da je torej dolgoročno zanimiv. Kot je na zadnji seji delavskega sveta RLV omenil direktor premogovnika dr. Žerdin, so bila razmišljanja obiskovalcev naklonjena delu v RLV, kar je še posebej vredno omembe, ker so bili to predstavniki podjetij, ki so našemu premogovniku konkurenčna.

Vse to bo lahko tudi pomemben argument pri pogajanjih z bodočim lastnikom premogovnika, za katera si v RLV želimo, da bi se začela čimprej po ureditvi lastništva našega podjetja.

Dragica Marinšek

PREDSTAVILI SMO SE KONKURENCI

V sredo, 22. februarja, so bili na obisku v našem premogovniku predstavniki podjetij sistema elektro gospodarstva in premogovništva, sicer člani slovenskega nacionalnega energetskega komiteja, njihovi namestniki, predstavniki likvidnostne komisije za elektro gospodarstvo, in predstavniki zelenih Slovenije.

Ob obisku so izpeljali 12. rednosejo slovenskega nacionalnega komiteja. Osnovni namen njihovega obiska je bil poleg ogleda premogovnika seznanitev s strategijo raz-

voja našega podjetja. Tako so se najprej spustili v jamo Pesje in si ogledali visokoproduktivni odkop B25, potem pa so se ustavili še na pripravnem delovišču 10.

RUDAR

POVZETEK PROIZVODNJE - FEBRUAR 1995

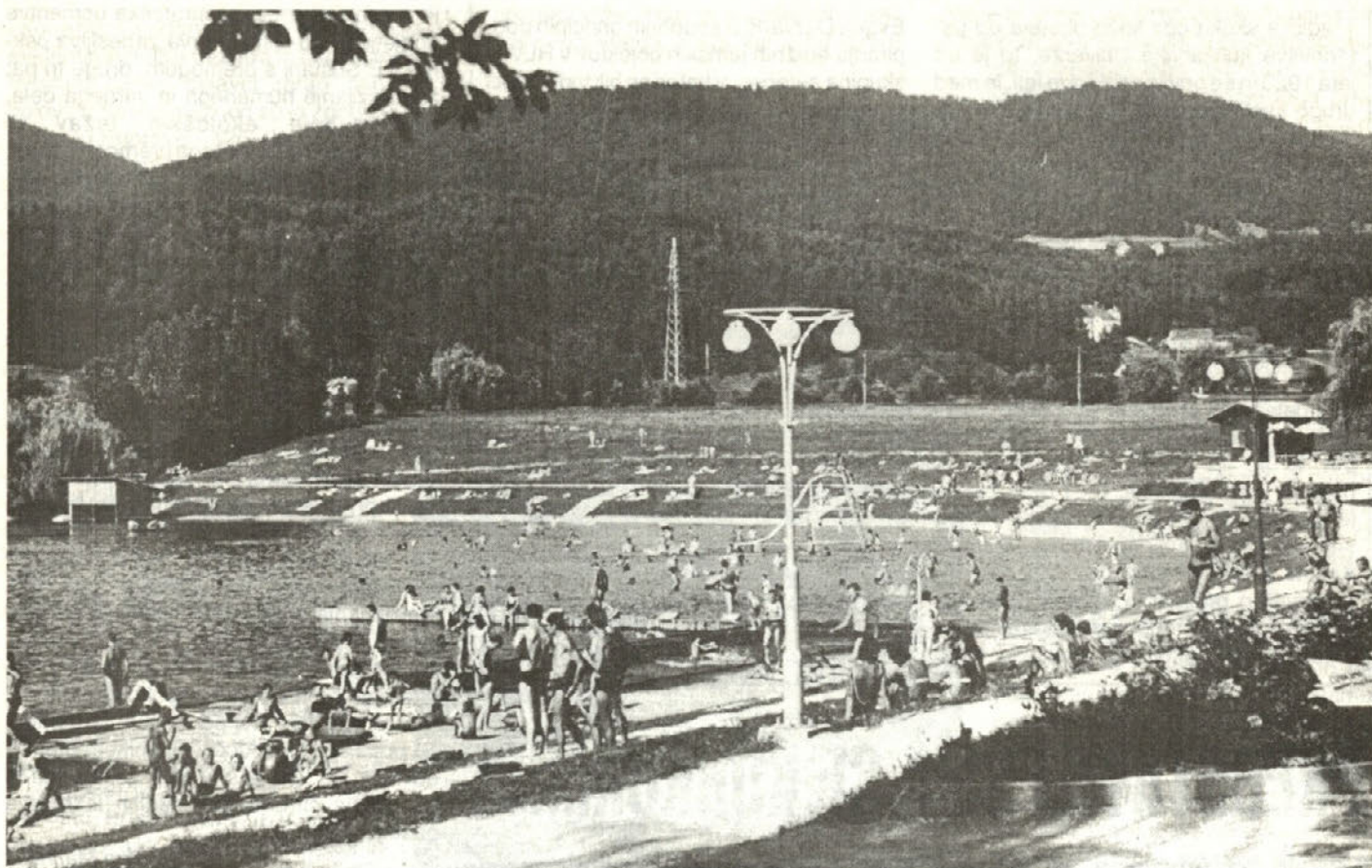
OBRAT	PROIZVODNJA			POVPREČKI		ODSTOTEK		DOSEŽEN POVPREČEK
	osnovni načrt	mesečni načrt	doseženo	osnovni načrt	mesečni načrt	na osnovni načrt	na mesečni načrt	
PRELOGE	202.000	231.000	268.730	4.810	5.500	133,03	116,33	6.554
PESJE	364.000	382.200	331.780	8.667	9.100	91,15	86,81	8.092
ŠKALE	89.000	115.500	123.360	2.119	2.750	138,61	106,81	3.009
PRIPRAVE	31.500	37.800	31.030	750	900	98,51	82,09	757
RLV	686.500	766.500	754.900	16.345	18.250	109,96	98,49	18.412

RAZVOJNI PROJEKT

TURISTIČNO REKREACIJSKI CENTER JEZERO

Mnogi Velenjčani se še spominjajo nekdanje restavracije Jezero ob Škalskem jezeru, njenega velikega vrta in plesišča, igrišča za minigolf, bungalovov v gozdličku, urejenega kopališča in obale, ki je poleti privabila stotine kopalcev in sprehajalcev. Sedanja restavracija Jezero njenega slovesa in priljubljenosti (še) ni dosegla, morda pa jo bo Turistično rekreacijski center Jezero (TRC), ko bo dobil zaokroženo podobo z vsemi objekti in rekreacijskimi površinami.

Velenjsko (sedaj Škalsko) jezero v šestdesetih letih (Foto Pajk Velenje)

TRC Jezero nastaja na rekultiviranih površinah postopoma že nekaj let. Od konca lanskega leta se o njem več govori, v začetku tega leta pa so bile v zvezi z njim sprejete tudi nekatere pomembne odločitve. Zaradi vsega tega smo se odločili, da za podrobnejšo predstavitev razvojnega projekta TRC Jezero povprašamo vodjo Sektorja za raziskave in razvoj **dr. Milana Medveda**, kjer ta projekt tudi nastaja. Takole je predstavil nekaj osnovnih strateških smernic in vsebino tega projekta.

Center se je dosedaj razvijal v okviru podjetja GOST, od 1. januarja letos pa je to eden izmed razvojnih projektov premogovnika. Vanj so vključeni vsi že obstoječi objekti razen restavracije Jezero, to pa so: Bela dvorana, zunanja teniška igrišča s

servisnim objektom, konjeniški center, čolnarna, turistična pisarna, igrišča za rekreacijo, brunarica ob igriščih za rekreacijo in mestni stadion. V turistično rekreacijskem centru Jezero bo skozi vse leto potekala turistična, rekreativna in športna dejavnost, v te namene pa bomo za izvajanje organiziranih programov uporabljali tudi počitniški dom v Fiesi in tudi tako pripomogli k njegovemu rentabilnejšemu poslovanju.

Strategija razvoja TRC Jezero je sestavni del strategije razvoja velenjskega premogovnika in je povezana s strategijo razvoja turizma v občini Velenje, svoje mesto pa bo skušal center najti tudi v okviru turistične ponudbe širšega področja celjske regije oziroma celotne Slovenije. Obravnava in razvoj tega centra v tako širokem obsegu

je nujna zaradi stabilnejšega in ciljno usmerjenega razvoja, pa tudi zaradi pridobivanja partnerjev za sovlaganje in trženje. V prvi vrsti pa je TRC Jezero namenjen nam, prebivalcem Šaleške doline, saj nam bo omogočil drugačno kvaliteto življenja, aktivnosti za ohranjanje zdravja in izboljšanje počutja.

Rudnik lignita Velenje bo z uresničevanjem projekta TRC Jezero skrbel za načrtno in koristno izrabo površin, poškodovanih zaradi rudarjenja in organiziranje okolju prijazne dejavnosti, ki bo omogočala nova delovna mesta, tudi z možnostjo pre zaposlovanja invalidov iz RLV. V okviru TRC Jezero bodo imeli delavci premogovnika možnosti za strokovno organizirano, aktivno in preventivno športno dejavnost ter s tem krepitev svojega zdravja in ohranjanje

RAZVOJNI PROJEKT

sposobnosti za delo, dvigovanje kvalitete življenja in zmanjšanje odsotnosti z dela. Vsi objekti in rekreacijske površine pa bodo, seveda, namenjene tudi drugim obiskovalcem - turistom, rekreativcem, profesionalnim športnikom za treninge in priprave na tekmovanja - ter za izvedbo športnih, družabnih in kulturnih prireditev.

Projekt TRC Jezero predvideva v okviru zgrajenih objektov in rekreacijskih površin izgradnjo novih objektov, ki bodo dopolnili in popestrili sedanjo ponudbo. Tako naj bi ob **Turističnem jezeru** zgradili center za vodne aktivnosti, še nekaj igrišč za rekreacijo (za košarko, badminton, namizni tenis, večje otroško igrišče z igrali) in 12 bungalovov s 64. posteljami, s čemer bi uredili sedanji največji problem celotnega turističnega centra in Velenja - neurejene in ne dovolj velike nočitvene zmogljivosti.

V sklopu **mestnega stadiona**, ki je vsekakor eden lepših v Sloveniji, so sedaj tri nogometna igrišča, atletske naprave, športne garderobe, rokometno in košarkarsko igrišče. Za uspešno trženje celotnega objekta bo treba dograditi in pokriti tribune za gledalce, izgraditi prostor za ogrevanje športnikov ob stadionu, povezati atletske in nogometne dejavnosti kluba, stadiona in šol v velenjski občini ter zagotoviti mednarodni program prireditev.

V **konjeniškem centru** je hlev s 16. boksi za konje, steze za rekreativno jahanje in odprt prostor za tekmovanja. Dopolniti ga bo treba s pokrito jahalnico in 50. boksi za konje, z izgradnjo pomožnih in servisnih prostorov.

Kotalkališče, eden najstarejših rekreativnih objektov v Velenju in rezultat udarniškega dela, je že precej dotrajan. Projekt njegove obnove predvideva ureditev drsališča ter pokritje celotne površine z nadstrešnico, saj bi tako poleg vsakoletnega Skoka čez kožo pridobil večjo funkcionalnost tudi za različne druge prireditve skozi vse leto.

Bela dvorana z dvema igriščema s texten podlago, devetimi zunanjimi igrišči s tenisit podlago, fitness studiom, trgovino s športnimi potrebščinami, okrepčevalnico z vrtom, garderobami in sanitarijami ter okrepčevalnico ob zunanjih teniških igriščih predstavlja sedanji **teniški center**. Zaradi velikega zanimanja za ta šport bomo dvorani dodali še eno teniško igrišče s tribunami za gledalce in povečali gostinski del.

V ponudbo TRC Jezero je vključen tudi **počitniški dom v Fiesi**, ki ga sedaj obnavljamo in kjer naj bi izvajali večji del programa preventivne rekreacije, s čemer bi zagotovili polne zmogljivosti tudi v pred in posezoni, z manjšimi stroški pa bi zagotovili tudi vključevanje večjega števila delavcev za daljši čas v programe preventivne rekreacije.

Mestni stadion omogoča tudi mednarodne športne prireditve.

Konjeniški šport postaja vedno bolj priljubljen (obe fotografiji I. Pungartnik)

Ob Turističnem jezeru je do tretje gradbene faze izgrajena **čolnarna**, ki naj bi ob dokončanju merila 1.335 m², v njej pa bi uredili studio za zdravje s fitness studiom, prostori za aerobiko, hidroterapijo in suho masažo, savno in solarij, kozmetični salon, bistro in druge servisne prostore.

Ob vsem naštetem bo celotno območje TRC Jezero zaokročila še izgradnja in ureditev **avtocampa** zahodno od čolnarne proti prostoru Kinološkega društva. Avto-camp, za katerega je že sedaj kar nekaj zanimanja, bo imel izgrajeno potrebno infrastrukturo, sanitarije in manjšo trgovino.

Vse naštetu pa so seveda samo strateški načrti, ki jih brez ustrezne finančne podlage ne bo mogoče realizirati. V čim večji mišni meri bo treba vključiti različne vire financi-

ranja (občino, državo, podjetja iz bližnje in daljnje okolice, privatni sektor...), saj je TRC Jezero nenazadnje ena od velikih priložnosti za odpiranje novih delovnih mest in nekoč povsem industrijsko orientirani dolini daje povsem novo kvaliteto.

Vse predvidene objekte, površine in programe v okviru projekta TRC Jezero naj bi uresničili do leta 2000. Brez pretiravanja lahko rečemo, da je že sedanja ponudba rekreativnih površin zanimiva in dokaj dobro izkoriščena. Z njeno popestritvijo ter zaokroženo obliko in vsebino športnih, rekreacijskih, kulturnih in družabnih dejavnosti pa bomo prebivalci Šaleške doline veliko pridobili.

DIT

RUDNIK ZLATA V GANI

Franc Riček, inženir gradbeništva, zaposlen v obratu Priprave, je bil predavatelj na drugem letošnjem predavanju Društva inženirjev in tehnikov 9. marca. Na njem je strnil svoje vtise in popisal doživetja ob obisku rudnika zlata Ashanti Goldfield Corporation v Gani, v osrednji Afriki. Francu je obisk omogočil njegov brat Ivan, ki sicer živi v Kanadi, zdaj pa je že drugo leto zaposlen v omenjenem rudniku.

Uvodoma je povedal nekaj podatkov o državi, v kateri je preživel tri tedne. Gana leži ob Gvinejskem zalivu, meri približno toliko kot nekdanja Jugoslavija, ima pa 19 milijonov prebivalcev. Njeno gospodarstvo sestavlja omenjeni rudnik zlata, rudnika boksita in diamantov, nekaj manjših tovarn, od kmetijstva pa pridelovanje riža, kave in koruze. Upravno je razdeljena na 10 provinc, najpomembnejša pa je pokrajina Ashanti s svojimi prebivalci iz plemena ashanti, ki so nekdanj veljali za največje trgovce s sužnji, trgovanje pa je še sedaj dejavnost, ki jo najraje opravljajo. Posebna znamenitost Gane je reka Volta, katere umetna zajezitev za hidroelektrarno je največja te vrste na svetu. Dolžina osrednjega kraka jezera meri 400 km. Električna iz te HE preskrbuje vso Gano, poleg tega pa iz nje dobivata 98 % potrebne energije še sosednji državi Togo in Benin.

Rudnik zlata leži v pokrajini Ashanti okoli 240 km od Gvinejskega zaliva. Od obale do kraja Obasi, kjer je rudnik, so črnici med prvo svetovno vojno na rokah in peš znosili vso opremo za postavitve prvega jaška v rudniku. Danes je v kompleksu rudnika 8 jaškov, od tega šest izvoznih in uvoznih za opremo in ljudi in dva zračilna, ter en vpadnik. Največja globina jaška je 2000 m, sedaj pa pripravljajo projekt za 3000 m globok jašek, ki bo opremljen tudi s hladilnimi napravami. Zalogo zlata v rudniku ocenjujejo na 19 milijonov unč (ena unča je 30 g). Lani so proizvedli 300 ton čistega zlata in zabeležili 112 milijonov USD dobička. Od tega so morali okoli 12 milijonov USD odšteti za davek državi. V lastništvu rudnika je Gana udeležena vsako leto manj - sedaj le še s četrtino, sicer pa so lastniki Italijani, Američani in Angleži.

V rudniku je zaposlenih okoli 10.000 delavcev in med njimi je le okoli 100 belcev. Ti so zgolj inženirji in vodilni delavci, rudarske inženirje pa je moč najti tudi med črnici.

Delovne razmere so zelo slabe, od varnostnih sistemov pa jih je več urejenih proti kraji zlata kot pa v zaščito in varovanje delavcev. Rudarji delajo v treh izmenah in imajo "ših"

Franc Riček s polkilogramskim kosom zlata v rokah.

zapisan tisti trenutek, ko se odpeljejo v jamo. Kaj in koliko kdo naredi, se ne kontrolira, sicer pa delovni dan poteka zelo počasi in neučinkovito. Še največ časa rudarji v jami prespijo, jedo in čakajo, da se bodo vrnili na svetlo. Organizacija dela je izredno slaba, praktično je ni, komuniciranje je le vertikalno po jaških, transportni sistemi so neurejeni in počasni, tehnologija odstreljevanja in pridobivanja rude pa enostavna in ne-varna. Še najboljše deluje podkupovanje, tako da mora na novo zaposlen delavec plačo, ki jo zasluži prvo leto, razdati med nadrejene.

Uprava rudnika nima do rudarjev nobenih obveznosti. V primeru smrti v nesreči pri delu izplačajo družini umrlega dve plači,

dajo nekaj kilogramov riža in dva litra žganja, v treh dneh pa se mora izseliti iz rudarskega naselja. To je za razliko od preostalih naselij dokaj urejeno, saj ima napeljana kanalizacijo in vodo.

Lani je uradno v rudniku pri delu umrlo 87 rudarjev, sicer pa rudarjem in drugim prebivalcem Gane bolj strežejo po življenju druge bolezni: kolera, malarija in rumena mrzlica. Zato belci skorajda ne marajo in ne morejo živeti v Gani. Zaslužek belih inženirjev v rudniku sicer ni slab, a je življenje zelo nevarno. Belci imajo svoje strežnike - "butlerje", ki skrbijo za prehrano, prekuhanje vode, kar je življenjskega pomena, in četudi živijo v hlajenih vilah, življenje ni lahko. Vročina in vlaga sta namreč veliki; od oktobra do februarja je v Gani sušno obdobje in v tem času je pogost pojav "hamatan", to je prihod drobnega saharškega peska, ki naredi pravo meglo in se zažira v kožo, grlo in pljuča.

Vse, kar je Franc Riček doživel v Gani, je bil zanj pravi šok, saj so navade, način življenja in dela, način razmišljanja in odnosi med ljudmi tako zelo različni od naših, da je v Gani na prvi pogled nemogoče preživeti. Številnih vtisov in doživetij v dobri uri predavanja niti ni mogel povedati.

Priporočil pa je, da se vsi naši strokovnjaki, ki bi se kdaj utegnili zanimati za poslovanje z ganskimi belimi managerji, prej naučijo igrati golf. Le ob njem se namreč dogovorijo in sklenejo vse pogodbe.

Franc Riček je Slovenijo in naš premo-govnik predstavil s knjigami in filmi na video kasetah in gostitelji so bili navdušeni. Nevednim, kje Slovenija je in še prepričan, da nas "upravljajo" Rusi, je Franc Riček pojasnjeval, kako je v resnici. Po ogledu filma Premog je luč so bili navdušeni nad našo odkopno tehnologijo in opremo in so za vse velenjske rudarje naročili iskrene čestitke in lepe pozdrave.

Diana Janežič

AKTIV INVALIDOV

LETNA KONFERENCA AKTIVA INVALIDOV

Aktiv invalidov RLV se je na redni letni konferenci zbral v soboto, 18. februarja. Poleg članov aktiva so bili na konferenci kot gostje vodji obratov, ki zaposlujeta največ invalidov, iz HTZ Franc Druks in iz Priprav Peter Jaklič, predsednik sindikata RLV Jože Kožar in predstavnik Društva invalidov Velenje Edvard Centrih. Pred začetkom konference so z enominutnim molkom počastili spomin na letos umrlo dolgoletno predsednico DI Velenje Lojzko Zaleznik.

Konferenco je začel predsednik aktiva Valter Golob, ki je podal uvodno poročilo o delu aktiva v letu 1994. Povedal je, da so v RLV sedaj zaposleni 803 invalidi, kar predstavlja 19,59 % vseh delavcev podjetja. To so v primerjavi z letom 1993 štirje invalidi manj, v odstotku pa nekaj več, kajti število zaposlenih se je v enem letu zmanjšalo. V poročilu je Golob posebej poudaril, da so lani v aktivu največ naporov usmerili v uresničevanje 134. in 298. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki odreja odmero nadomestil. S tem se v aktivu pravzaprav ukvarjajo že nekaj let in, kot kaže, se bodo tudi letos.

Aktiv je poleg tega lani organiziral pestro športno-rekreativno in družabno dejavnost za svoje člane in sodeloval v akcijah DI Velenje. Za svoje aktivno delo je ob 25-letnici Društva invalidov Velenje prejel priznanje, v veliko priznanje pa si člani aktiva štejejo tudi imenovanje Valterja Goloba v predsedstvo novega sindikata za pridobivanje energetskih surovin Slovenije, SPES.

Po tem poročilu je Anton Ploj namesto opravičeno odsotnega Dušana Zapuška iz kadrovske-socialne službe prebral poročilo o dosedanjih aktivnostih aktiva invalidov in socialne službe podjetja, da bi z Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije dosegli sporazum o pravilnejšem in za delovne invalide ugodnejšem izvajanju 134. in 298. člena zakona. Sedaj v zvezi s tem sporazumom čakajo še na odgovor in mnenje Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

V programu dela za letos, ki je sledilo poročilu, je zapisano, da bo aktiv večino svojih dejavnosti od lani nadaljeval tudi letos. Poleg tega pa si bodo s službo za varstvo pri delu v RLV prizadevali za zmanjšanje števila nezgod pri delu in se še bolj aktivno skušali vključevati v programe preventivne rekreacije.

Tem poročilom je sledilo še finančno poročilo in sprejetje sklepa o višini članarine za leto 1995. Ta je 500 tolarjev in bo odtegnjena pri plači za marec. 400 tolarjev bo ostalo aktivu za njegovo delo, 100 tolarjev pa je aktiv namenil DI Velenje.

Večji del konference pa je bil zatem namenjen razpravi. Prvi je razpravljala predsednica sindikata RLV Jože Kožar, ki je pozval k

strpnosti ob težavah v podjetju, predvsem pri zamikih izplačil plač, saj je v tako veliki firmi, kot je naš premogovnik, in ob splošnem gospodarskem položaju v državi pač treba biti strpen in pristajati tudi na kompromise. Ker posebej invalide zanima, kako bo urejeno področje preventivne rekreacije v prihodnje, je Jože Kožar pojasnil, da pripravljajo nove programe in ko bodo potrjeni, bodo o tem vsi delavci obveščeni. Vsekakor pa si bodo v sindikatu prizadevali, da bi z razpoložljivimi sredstvi omogočili udeležbo v teh programih čim večjemu številu delavcev.

Franc Druks se je predstavil kot vodja obrata, ki delavcem, ki so invalidsko ocenjeni in ne morejo več opravljati svojega dela v jami, zagotavlja delo in s tem socialno varnost. Za to si bodo prizadevali tudi v bodoče, saj v RLV še nobenemu delavcu, ki je postal invalid, nismo rekli, da zdaj zanj ni več dela. Še naprej si bodo prizadevali, da delavec, ki kljub zmanjšanim delovnim zmožnostim lahko ostane na delu v jami, tam tudi ostane, tisti, ki tega ne zmore ali ne sme, pa ostane v kolektivu RLV in tako v stiku z njegovo glavno dejavnostjo. Prav za slednje v RLV pripravljamo nove programe zaposlovanja invalidov, ne le v okviru HTZ, temveč tudi v TRC Jezero, Habit, PLP, strojnem in elektro remontu Jamske mehanizacije in še kje.

Peter Jaklič je v razpravi najprej čestital vsem za zadnji rekordni izkop premoga 30.000 ton v enem dnevu in poudaril, da je to rezultat dela vseh delavcev podjetja in več generacij, saj so vsak po svoje pripravili pogoje in omogočili tako veliko proizvodnjo. Sicer pa je, je nadaljeval, v RLV vse naravnano tako, da naj invalidov ne bi bilo več ali vsaj ne tako veliko. Politika vodstva podjetja je namreč naravnana v humanizacijo, lajšanje delovnih naporov in mehaniziranje delovnih opravil. Delovni pogoji se v mnogočem spreminjajo in tudi v jami

Del udeležencev letne konference

so delovna mesta, ki jih lahko opravljajo invalidi. Vendar kadar zdravstvena ocena tega ne dopušča, ali ustreznega dela ni, pač delavec ne more več delati v jami. Tega pa nekateri invalidi ne razumejo in zase želijo več pravic in ugodnosti, kot jim ga lahko nudijo značilnosti delovnega mesta. Vsak, ki želi delati v jami, mora sprejeti delovne pogoje, ki v njej obstajajo. Takšni invalidi drugim članom aktiva niso v ponos in jim otežujejo prizadevanja za uresničevanje pravic, ki invalidom sicer pripadajo.

Edvard Centrih je poudaril, da je četrtnina članstva v DI Velenje invalidov iz RLV, zato se tudi v društvu po svojih močeh in količini vpliva trudijo za uresničevanje njihovih pravic, vendar so zaradi premajhnega števila svojih predstavnikov v skupščini Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje večkrat preglasovani. Sicer pa v Društvu invalidov Velenje čakajo na sprejem zakona o delovanju društev, ki bo zakonsko opredelil organiziranost in delo društev. Šele potem bodo zastavili program dela za leto 1995. Že sedaj pa so se odločili, da bo sedanje društvo delovalo kot medobčinsko društvo invalidov občin Šaleške doline ob Paki (trenutno vključuje invalide občin Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki in KS Konovo). Ob koncu svoje razprave je še dejal, da invalidi letos zadnjikrat praznujejo dan invalidov na prvo pomladansko nedeljo - v letu 1995 je to 26. marca -, od leta 1996 dalje pa je OZN za mednarodni dan invalidov določila 3. december.

120 LET PREMOGOVIŠTVA

11. APRIL 1875

Letos praznujemo v velenjskem premogovniku 120-letnico razvoja premogovništva v Šaleški dolini. V teh 120. letih je bilo iz nederij doline izkopanih 155 milijonov ton lignita, premogovnik pa se je razvil v enega najmodernejših evropskih podzemnih premogovnikov.

Premogovništvo se je razmahnilo v 19. stoletju. Naglo so se razvijali železnica, železarstvo in parni stroji in vsi so spodbujali iskanje in pridobivanje premoga. Ta je postal dober nadomestek za lesno kurivo in premogovništvo je takrat postalo poleg kmetijstva najvažnejša gospodarska de-

javnost. Med raziskovalci premogovnih slojev v Šaleški dolini je bil najbolj znan Franc Mages, posestnik iz Dunaja. Po večletnem raziskovanju je 11. aprila 1875. leta z vrtno v bližini sedanjega jaška Škale prišel do globine 101,6 metra in naletel na "glavni sloj". Prevrtil ga je skoraj mesec dni in ga 9. maja 1875 dokončno prevrtal. Debelina sloja je bila več kot 37 metrov in je vsebovala le malo gline. Najdbo tega glavnega sloja lignita, za katerega so najprej ugotovili solidno debelino in kvaliteto, kasneje pa še velike rezerve smemo imeti za temeljni kamen našega sedanjega premogovnika.

Po tem dogodku so raziskovalna in odpiralna dela potekala zelo počasi in v prvih desetih letih še ne moremo govoriti o neki posebno veliki proizvodnji. Franc Mages zaradi svoje prevelike okupiranosti na različnih področjih ni izkoristil možnosti za odprtje premogovnika in se je po desetletnem omahovanju aprila 1885 odločil in rudarsko posest v Šaleški dolini in tudi na

drugih območjih Slovenije prodal Danielu Lappu, gradbenišskemu podjetniku iz Saarbrueckna. Ta je imel dovolj denarja, moči in volje, da se je takoj lotil nadaljnjih raziskav in izdelovanja jamskih vrtin. V letih 1885 in 1886 je izdelal prve geološke karte ter podolžni profil ležišča, raziskave pa so zajemale vzhodni in centralni del šaleške premogovne kadunje. Proizvodna dejavnost v vseh 120. letih ni presegla meja takrat določenih jamskih mer.

Daniel Lapp, ki ga upravičeno imenujemo za ustanovitelja sedanjega premogovnika, je ob koncu leta 1886 ocenil, da pozna zadostne rezerve lignita in se je odločil za jamsko odpiranje nahajališča. Že 14. januarja 1887 so začeli z gradnjo prvega jaška na glavni sloj lignita in mu dali ime po kronprincu Rudolfu. Dve leti za tem so izdelali tudi glavni izvozni jašek in mu dali ime Franc Jožef. Leta 1891 so pri tem jašku namestili dvobobenski izvažalni stroj na parni pogon, ki je obratoval kar do leta 1956. Jašek Franc Jožef se je kasneje preimenoval v jašek kralja Petra, nato pa v jašek Škale. Ta jašek še vedno obratuje. Zračilni jašek Rudolf je leta 1903 pogorel, zato so ga morali zasuti in zapreti. V istem letu so v njegovi neposredni bližini zgradili nov jašek Rudolf, globok 92 metrov, ki je skupaj z ventilatorsko postajo obratoval do leta 1975.

Leta 1904 so izdelali zahodni zračilni jašek z imenom Glinšek. Globok je bil 178 metrov in je obratoval do leta 1974. Ta jašek je imel ventilator, ki je deloval na električni pogon, torej so pri premogovniku zgradili svojo prvo elektrarno, ki je porabljala premog. Imamo jo za zametek razvoja velikih toplotnih elektrarn in hkrati s tem za dokončno usmeritev premogovnika o načinu porabe premoga.

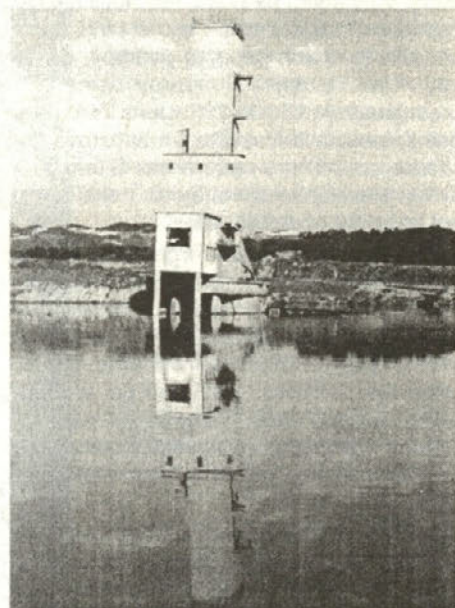

Letošnje leto je torej jubilejno, 11. aprila pa bomo posebej obeležili prav 120. let, ki so minila od najdbe glavnega lignitnega sloja. Tega dne bodo na večih razstavnih mestih v podjetju odprte razstave fotografij, ki prikazujejo glavne dogodke v zgodovini premogovnika. V izložbi veleblagovnice Ljubljanska Nama bo razstava, ki jo bodo v sodelovanju z našim podjetjem pripravili delavci Muzeja na velenjskem gradu. V Domu kulture v Velenju in v

Šoštanju se bodo odvijale projekcije video filmov o premogovniku in Šaleški dolini, namenjene pa bodo posebej šolajoči mladini in drugim prebivalcem Šaleške doline. V tedniku Naš čas, ki bo izšel 6. aprila, bodo v posebni prilogi predstavljene sedanje dejavnosti premogovnika v besedi, sliki in številkah, ter nakazani strateški razvojni načrti. Širši javnosti pa bosta obletnica in velenjski premogovnik predstavljena na novinarski konferenci.

Vse to se bo dogajalo 11. aprila in v dneh pred in po njem. Vabljeni ste k ogledu prireditve!

Projektna skupina za pripravo nove celostne podobe podjetja

Po drugi svetovni vojni so potrebe po premogu še narastle. Z izdelavo novih jaškov so pričeli odpirati novo odkopno polje Preloge. Izvažalni jašek Preloge so izdelali leta 1950. Globok je bil 373 metrov. V istem letu so ga povezali z jamo Škale. Jašek je bil namenjen prevozu ljudi, materiala in premoga. Material so prevažali s kletkami, premog pa s skipi. Kot zanimivost povejmo, da je imel izvažalni stroj Dominion moč pogona 1200 kW in je v vseh letih svojega obratovanja prepeljal iz jame okoli 80 milijonov ton premoga. Do leta 1956 so zgradili še strojnico in klasirnico. Zračilni jašek Preloge je bil zgrajen v neposredni bližini izvažalnega jaška leta 1959. Oba jaška sta delovala do leta 1990, ko smo rudarjenje na območju starih Prelog opustili in jašek varnostno zalili z ilovico in betonom.

Stolp nad jaškom je do šestih metrov zasut s pepelnato brozgo. Kot osamelec sredi nepozidane pokrajine nemo priča o neki dobi, nekem življenju in vrvežu, zob časa pa ga je utrujeno nagnil že za nekaj metrov.

TRADICIJA

RUDARSKA PESEM

Med značilnostmi, ki označujejo rudarski stan, pripadnost rudarskemu poklicu in delu, je tudi rudarska pesem. Težko delo rudarjev in prav tako težko življenje njihovih družin je bilo od nekdaj uporabljena snov za pesmi. Mnoge med njimi so uglasbene, nekatere so ponarodele, veliko jih je, ki jih rudarji radi prepevajo na svojih srečanjih, ob veselih, prazničnih dogodkih. Štiri med njimi objavljamo tokrat.

RUDARSKI OKTET
ŽE 16. LETO
NEGUJE
RUDARSKO
PESEM

**STAN RUDARSKI, BODI
NAM POZDRAVLJEN**

(himna)

Stan rudarski, bodi nam pozdravljen;
stan rudarski, to je naša slast,
v znoju vročem in brez sončne luči,
delat svoji domovini čast.

Čez gore in doline vsem sinovom
krepko roko v pozdrav jim daj.
Naj živi nam, naj živi nam,
naj živi nam rudarski stan.

Ko bo naše delo dokončano
in pred nami polno svetlih rud,
nagrada ta zato nam bode dana,
venec slave venčal bo naš trud.

Čez gore in doline ...

**ŽE SPET IZ STOLPA SE
GLASI**

(Marija Zupanc)

Že spet iz stolpa se glasi
ta znani glas zvona,
hitimo vsi pripravljeni
na pot tja prav do dna.

Objemi še enkrat dekle,

poljubi drago zadnjikrat,
saj tak usode je ukaz.
Zdaj srečno, zdaj srečno, zdaj srečno!

Že spuščamo veselo se
v globino črno vsi
in vsak na delo zdaj hiti,
da vse, glej, spet oživi.

Rudar ves znojen kramp vihti,
tu strel, tam pok se sliši.
Zlato se črno drobi.
Zdaj srečno, zdaj srečno, zdaj srečno!

In ko nekoč in ko nekoč
mi zadnja ura bije,
ko mi usoda težki kramp
iz trudnih rok izvije.

Ne joči ljubica takrat.
Rudar se smrti ne boji!
Zamenjal ga rudar bo, brat!
Zdaj srečno, zdaj srečno, zdaj srečno!

SO KNAPJE SKUP ZBRANI

So knapje skup zbrani, k ferlezung gredo,
ko pridejo v jamo, pa kopat začno.
Le zbud se, le zdram se meščan in ratar,
boš videl kaj dela rudar.
Ga zašura, zafleca, postavi ga v pin,

mu rigel gor dene, pa kvel nasadi,
en hunt ga nafila, ga k šahtu pelja,
od njega pa švic dol kaplja.

Kameratu veleva: zdaj šiht je gotov,
pa rekle oblečva in grema domov.
Ko sreča obleza in prav "prmejduš",
le glej, da še ti ga tko boš!"
Ga zašura, zafleca...

KORAČNICA RUDARJEV

Globoko pod zemljo
z rudarskim "Srečno!"
naj bi res bilo!
Uporno še mlad,
rudar tam koplje črni nam zaklad.
Zavrta, odstrelji,
obraz od sreče ves mu žari;
grmi in poka, tuli vsepovprek,
premoga zdaj bo na pretek.

Ko vozi se ven na plan,
pozdravlja zunaj ga spet beli dan
in sonce se mu smehlja,
veselo se sedaj domov poda.
Zapoje si pesem to:
rudar postati, to je res lepo!
Naj se razlega psem prek poljan
"Naj živi nam rudarski stan!"

TRADICIJA

SLOVAR RUDARSKIH ŽARGONSKIH IZRAZOV

V prejšnji številki Rudarja smo objavili slovar rudarskih izrazov, ki ga je sestavilo naše Društvo inženirjev in tehnikov. V tokratni številki pa ta slovar dopolnjujemo še s 45. besedami, ki jih je dodal eden od članov društva. Hkrati dodajamo, da je to slovar žargonskih in ne strokovnih ali uradnih izrazov, ki se uporabljajo med delavci v rudarstvu, pa tudi to, da so vaša dopolnila k slovarju vedno dobrodošla. Naslovite jih na Društvo inženirjev in tehnikov RLV.

A
ajmer . . . . . vedro

B
berma . . . . . manjši naklon ob poti, jarku
betrib . . . . . pogon
blenda . . . . . zapora, zaslonka

D
diza . . . . . šoba

E
EKF . . . . . težki odkopni transporter

F
fajhtnga . . . . . vlaga
faler . . . . . steber
floc . . . . . sloj
fraj . . . . . dela prost

G
gumiband . . . . . transportni trak
gurtna . . . . . gumijasta spona
grundris . . . . . osnovni nivo, začetna mera
gvihť . . . . . utež
gvihť za vaservago . . . . .
. . . . . tudi tega vsak novinec kmalu spozna
gverk . . . . . rudnik
glajs . . . . . tir

I
iberžn . . . . . odveč, nepotreben

K
kaverna . . . . . večji nezasut odkopan prostor
. . . . . ali tudi vodna komora v hribini
knep . . . . . rudar
koln . . . . . premog
kugelager . . . . . kroglični ležah

L
lager . . . . . ležah
loznga . . . . . razpoka, odprtina

M
markšajder . . . . . jamomerec
mišnga . . . . . mešanica
mulda . . . . . nasip

O
oberštajger . . . . . poslovodja
ort . . . . . delovišče, odkop

P
pulfer . . . . . razstrelivo

R
rampa . . . . . zapora
revir . . . . . rudarsko območje
rihtnga . . . . . usmeritev, navodila

S
šafla . . . . . lopata
šala . . . . . kletka za prevoz ljudi in opreme
špura . . . . . sled
šrit . . . . . korak
štaub . . . . . prah

T
trajbati . . . . . nekoga ali kaj priganjati
. . . . . k delu, gnati

U
untertage . . . . . pod zemljo, vstop v jamo

V
vaservaga . . . . . libela, vodna tehnična
vaserlajtnga . . . . . vodovod
vinkel . . . . . kot, pravi kot

Z
zajla . . . . . žična vrv

ČRN BELA GARDELOBA

Čas: torek ob 17.00. Na sestanku stanovalcev se Habit ponudi za upravnika bloka in stanovalci dobijo v pregled pogodbe o upravljanju.

Čas: sredo ob 14.15. V poštnem nabiralniku stanovalci najdejo položnice za plačilo upravljaljskih stroškov.

Dober hišni gospodar gre pač zadnji spat in prvi vstane!

Učinkovitost izvajanja nalog je mogoče enostavno zagotoviti z ukazom - rok: takoj, izvajati: stalno!

Vsaka podobnost z navodili za izvajanje nalog, ki jih predpišejo rudarski inšpektorji, je le dobronamerna!

V Sloveniji že imamo računalnike, ki ne potrebujejo ukazov človeka. Sami izpišejo (napačno) evidenco, sami naredijo (previsok) obračun stroškov, sami izpišejo (prevelike) zneske na položnice. Nič posebnega, saj kdor dela, tudi greši!

O bodočnosti rudarskih inženirjev: v informativnem dnevu na Naravoslovnotehniški fakulteti na oddelku za geotehnologijo in rudarstvo so se za študij rudarstva zanimali 4 (štirje) dijaki, vsi s Centra srednjih šol v Velenju! Čez kožo pa je ob koncu študija skočilo 13 diplomiranih inženirjev rudarstva in ena diplomirana inženirka geotehnologije.

ZDRAVJE

ČE JE ČLOVEK ZDRAV, MU NIČ NE MANJKA

Janko Lobnik

Najhujše, kar se človeku lahko zgodi, je, da zboli, se poškoduje. Zdravje je človekova največja vrednota, saj se takrat, ko ta vrednota ni izpolnjena, podrejo vse druge. Kaj so resnično bolnemu, poškodovanemu človeku mar denar, lepote sveta, vsakdanji drobni problemi, prepri? Če ne bi bilo tako, zakaj bi si sicer vedno voščili "zdravja". "Zdrav bodi," zaželimo prijatelju. "Kajti, če bo zdravje, bo tudi vse drugo!"

V premogovniku so delovni pogoji specifični in ne le na rudarje, ampak tudi na druge delavce v jami ali na površini, na delavce s poklici, ki sicer veljajo za dokaj varne, pretijo zaradi različnih vzrokov večje nevarnosti pri delu. Več je možnosti za poškodbe pri delu, več je možnosti za obolenja, bolezni, tudi poklicne bolezni. Zato za delo v premogovniku veljajo še posebej strogi varnostni predpisi, ki k spoštovanju in upoštevanju zavezujejo vse zaposlene - od vodstva do delavca pri stroju.

A kdo lahko k naši lastni varnosti, k našemu zdravju, dobremu počutju prispeva več kot mi sami? In kdo lahko k uspehu podjetja in s tem tudi k svojemu uspehu več prispeva kot vsak delavec, ki je zdrav in dobro dela?

Janko Lobnik je bil še v letošnjem februarju naš sodelavec. Od marca naprej pa je upokojen. Na konec vprašalnika, ki ga je izpolnil ob upokojitvi, je napisal: "V celi delovni dobi niti enkrat nisem bil v bolniški, čeprav sem bil večkrat pri zdravniku." Stavek, ki me je pritegnil, da sem Janka obiskala na domu.

"V celi delovni dobi niti enkrat nisem bil v bolniški."

"Pred enaintridesetimi leti sem se zaposlil v Klasirnici kot prebirelec premoga. Tako sem prišel v Rudnik lignita Velenje in nato v njem zaslužil pokojnino. Seveda nisem ostal pri tem delu, opravljal sem veliko različnih del in se izučil tudi za kvalificiranega ključavničarja, naredil izpit za strojnika, nazadnje pa sem delal v strojnici na Starem Jašku. V vseh teh letih so me, seveda, doletele tudi poškodbe pri delu. Na srečo nobena od nezgod ni bila večja ali težja, "dobil" pa sem jih po prstih, padel mi je drobec v oko, revma mi je zvila sklepe, pa še kaj je bilo vmes. Nekajkrat sem moral iskati tudi pomoč pri zdravniku, vendar sem za celjenje ran ali bolečin vedno izkoristil svoj dopust. Tako se mi je zdelo čisto v redu, prav. Tudi ž napol zaceljeno rano, obvezanim prstom sem kdaj delal. Že takrat me je kdo imel za norca, češ 'ali misliš, da boš šaht 'pojerbal!'.

Nisem ga in vedel sem, da ga ne bom in za to tudi nisem delal. Veselje, potreba po delu je v meni. Doma sem s kmetije, kjer smo vedno veliko delali; tudi potem, ko sem si ustvaril svojo družino, zgradil svojo hišo, sem še vedno hodil domov pomagat. Vedno sem bil zdrav, pri močeh, zakaj bi torej ne delal! Delo je vendar tisto, s čemer se človek izkaže, zaposli, počuti dobro in koristno. In če so mi v podjetju naložili določene obveznosti in delo, so pričakovali, da ga bom dobro opravil. Zato sem bil tudi plačan.

Tako sem vedno razmišljal, le sedaj, ko sem se upokojil, sem dobil grenak občutek: z vsemi sem enak, tako s slabimi kot dobrimi. To, da sem vsa leta veliko delal, se nikjer ne pozna. Za nobeno uro, ki sem jo naredil v premogovniku, mi ni žal, le slabo se počutim enakega ali enako obravnava-nega tudi s tistimi, ki so od dela bežali.

Pravite, da je veliko takih, ki status bolniške izkoriščajo. To ni pošteno do njih, do njihovih sodelavcev, do vseh tistih, ki so res bolni ali poškodovani. Nekaj so temu krivi zdravniki, ki prelahko predpišejo bolniško. Vem pa tudi, da v nekaterih podjetjih nagradijo tistega delavca, ki v celem mesecu ni bil v bolniški oz. z nekim odstotkom odbitka pri plači "kaznujejo" tistega, ki je v bolniški."

Jože Musar je doma iz Hrastnika, v velenjskem premogovniku pa se je zaposlil leta 1969. Kot izučen ključavničar je iskal zaposlitev v več podjetjih in ko je bil sprejet v RLV, ni mislil, da bo delal v jami. A je začel v jamski remontni delavnici in bilo mu je všeč. Kasneje ga je delo vodilo še na druga delovišča v okviru Jamske mehanizacije, sredi sedemdesetih let je opravil tudi delovodsko šolo in prevzel delo pri montaži. Od leta 1990 pa dela kot skrbnik osnovnih sredstev v strojni službi Jamske mehanizacije.

Jože Musar

Veliko prostih sobot in nedelj je že preživel v podjetju in nikoli mu ni bilo težko prevzeti delovne obveznosti. Da človek dela in si služi kruh, se mu zdi tako normalno, kot dihati, jesti, spati. Zato že od nekdaj ni povsem razumel sodelavcev, ki so pri delu raje stopili "vstran", iskali opravičila, zakaj ne morejo priti na delo. Ali pa se jim je vsako delo zdelo pretežko.

Dosedaj mu zdravje dobro služi. Pri delu ga je doletela le ena večja poškodba prsta, zaradi katere je bil nekaj časa v bolniški. In še pri tej je bila vzrok za poškodbo lastna nepazljivost; zgodila se je namreč ob koncu delovnega časa pri remotnu na prosto soboto, ko se je vsem že mudilo domov... Sicer bi lahko bil v bolniški večkrat, vendar se mu nikoli vzroke zanjo niso zdeli tako težki ali pomembni.

Bolj ga veseli to, da je pri močeh za delo, to, da nekateri bolniško neupravičeno izkoriščajo, pa mu kaže le na njihov slab značaj in odnos do sodelavcev, do pravih bolnikov. Vsakdo, ki ga ni na delu, preloži svoje delovne obveznosti na nekoga drugega. Če za to ni pravega vzroka, pa to ni najbolj pošteno.

Diana Janežič

KULTURA

"ŠILIHOVCI" ZA RAČUNALNIKI

V torek, 21. marca, na prvi pomladanski dan, se je učitelj in učencem osnovne šole Gustav Šilih izpolnila dolgoletna želja. Odprli so namreč računalniško učilnico, pomembno pridobitev, do katere so prišli s finančno pomočjo staršev učencev in podjetij, največji denarni prispevek pa je dalo naše podjetje, ki ima sicer tudi patronat nad šolo Gustav Šilih.

Učilnico je z devetimi računalniki opremilo podjetje Trend iz Velenja. Ker predmeta računalništvo v osnovnih šolah ni, bodo učenci delali z računalniki v računalniških krožkih in v drugih interesnih dejavnostih, kjer je računalnik lahko dobrodošel pomočnik, v prihodnje pa bi v šoli radi z računalniki posodobili tudi pouk nekaterih predmetov (kemija, biologija, fizika, matematika). Sicer pa bodo prvi sedli za računalnike učitelji - namreč na tečaju računalništva, kjer bodo pridobili znanje za delo z računalniki in za poučevanje.

Diana Janežič

RAZSTAVA DEL BORISA OBLIŠARJA

Konec marca je bila v razstavišču upravne zgradbe RLV v Prelogah postavljena nova razstava. Tokrat se predstavlja mladi velenjski umetnik Boris Oblišar.

Njegova dela so nekaj posebnega, saj so večja, kot smo likovnih dela vajeni, slikana na platno in za mnoge ogledovalce razstave precej abstraktna. Materiali, s katerimi dela umetnik, so papir, krpe, gaze, vreče, les, fotografije, izrezki, tehnike dela lepljenje, trganje, brisanje, risanje, barvanje in mazanje. In motivi? Prostori, votli in polni, črte, tetive, čustva (jeza, veselje, skrb), delčki dogodkov, predmetov, misli, sanj...

Boris Oblišar se je rodil leta 1964 v Celju, študiral je na Pedagoški fakulteti in na njej leta 1994 diplomiral. Živi in dela v Velenju. Dosedaj je imel tri samostojne razstave - dve na Pedagoški fakulteti v Ljubljani in eno v KC Ivana Napotnika v Velenju. Sodeloval je na številnih skupinskih razstavah po Sloveniji in tudi v Beneški galeriji v Špetru v Italiji. Za svoja ustvarjanja je dobil nekaj nagrad, med njimi leta 1991 Prešernovo nagrado Pedagoške akademije v Ljubljani, leta 1992 pa odkupno nagrado na razstavi Ex-tempore v Piranu in XII. Ex-temporu na Dobrni.

Likovna dela Borisa Oblišarja si boste v našem podjetju lahko ogledovali še v aprilu.

Vabljeni!

SKUPINA PIN RAZSTAVLJA V CELJU

Od petka, 10. marca, so likovna dela rudniške likovne skupine PIN na ogled v galeriji Mozaik v Celju. Odprtje razstave je

bilo pravi mali kulturni dogodek, ki ga je s svojim ubranim petjem popestril Rudarski oktet. Razstavljeni likovna dela je ocenil

prof. dr. Mirko Juteršek, ki že nekaj časa spremlja delo članov skupine PIN, razstavo pa je odprl predsednik sindikata pridobivanja energetskih surovin Slovenije Franc Druks. V svojem nagovoru je poudaril, da doživlja likovna ustvarjalnost delavcev velik razmah prav v jubilejnim, 120. letu delovanja velenjskega premogovnika. "Naš sindikat," je dejal

Franc Druks, "je organizacija ljudi, delavcev, rudarjev, ki si nenehno prizadeva, da ne bi ostajala le na ravni borbe za obstoj in preživetje, ampak stremi k ustvarjanju pogojev za boljše in lepše življenje. Pa naj bodo to boljši delovni pogoji, boljše plače in boljše življenje, ki bo delavcu zagotavljalo tudi razvedrilo in kulturo. Zato me ob tej priložnosti navdaja posebno veselje, saj so likovna dela, ki so na ogled v galeriji Mozaik, ustvarili naši sodelavci, ljudje, ki jih poznamo, cenimo in s katerimi dolga leta skupaj delamo. Predvsem njim, ustvarjalcem, ki so svoja najintimnejša čustva prenesli na platna in nam jih na tej razstavi prikazujejo, se želim posebej zahvaliti."

Razstava bo v galeriji Mozaik na ogled do 6. aprila, nato pa bodo slike likovne skupine PIN razstavljene še v razstavišču na velenjskem gradu.

Diana Janežič

Franc Druks je odprl razstavo.

ŠPORT IN REKREACIJA

PRVENSTVO V VELESLALOMU

Ljubitelji belih poljan iz našega podjetja so se na pustno soboto, 25. februarja, na Golteh pomerili za posamične in ekipne naslove najhitrejših veleslalomistov.

Naši upokojenci so tudi sodelovali!

Za prvenstvo RLV v veleslalomu za leto 1994 se jih je prijavilo 97, vendar jih je skozi ciljno črto s priznanim časom in uvrstitvijo pripeljalo 57. Tekmovanje je v čudovitem zimskem dopoldnevu izpeljal Smučarski klub Velenje. Vodja ekip je bil Damijan Selan, vodja tekmovanja Jože Silovšek in vodja sodnikov Ciril Kemperle. Veleslalomska proga z dvajsetimi vratci za ženske in triindvajsetimi za moške je bila postavljena na smučišču Medvednjak.

Tekmovalci so bili razvrščeni v starostne razrede in prvi trije v vsakem razredu so prejeli medalje, najboljše tri ekipe pa priznanja. Najboljši so bili:

ženske, razred do 30 let: 1. Sonja Krk (46.74), 2. Romana Podvratnik (49.14), 3. Jožica Kumer (1:04.50);

razred od 30-40 let: 1. Renata Eberlinc (38.54), 2. Renata Zupančič (41.41), 3. Valerija Oremuž (42.90);

razred nad 40 let: 1. Zdenka Čekon (37.57); Vse uvrščene tekmovalke so bile iz Skupnih služb.

moški, razred do 30 let: 1. Gregor Justin, Jamska mehanizacija (38.13), 2. Jože Obšteter, Jamska mehanizacija (38.57), 3. Jože Virbnik, Jama Preloge (39.96);

razred od 30-40 let: 1. Drago Rošer, Klasirnica (38.69), 2. Alojz Gorjanc, Jamska mehanizacija (38.98), 3. Janez Gorjanc, Jama Preloge (40.05);

razred od 40-50 let: 1. Drago Tamše, Jamska mehanizacija (39.55), 2. Drago Jamnikar, Jama Preloge (40.31), 3. Matjaž Klemenčič, Skupne službe (42.09);

razred nad 50 let: 1. Karel Bizjak, Praktično izobraževanje (36.57), 2. Ferdinand Učakar, Skupne službe (37.86), 3. Franc Cevzar, Jamska mehanizacija (40.81);

ekipne uvrstitve:

Med ženskami so smučarke iz Skupnih služb s skupnim časom 2:02.85 zasedle prvo mesto, smučarke obrata HTZ pa se niso uvrstile na lestvico.

moški: 1. Jamska mehanizacija 1:56.66, 2. Jama Preloge 2:00.32, 3. Klasirnica 2:01.99, 4. Skupne službe 2:04.11, 5. Priprave 2:07.71, 6. Jamski transport 2:14.45, 7. Jama Pesje 2:34.29;

Diana Janežič

RAZPIS TEKMOVANJA V TENISU ZA ŽENSKE

Tekmovanje v tenisu za ženske bo potekalo ob sredah na teniških igriščih TRC Jezero. Prvi dve tekmi se bosta vedno začeli ob 15. uri, drugi dve pa ob 17. 30. Ekipo sestavljajo štiri tekmovalke, igrata pa se dve igri posamezno in ena igra dvojice. Dvoboj poteka do šestih dobljenih gemov s "tie breakom" pri rezultatu 5:5.

1. krog - 10. maja

razvoj : kompenzacije
pravna služba : finančna služba
jamomerstvo : priprava dela
računovodstvo : kadrovska služba

2. krog - 17. maja

kompenzacije : kadrovska služba
računovodstvo : priprava dela
finančna služba : jamomerstvo
razvoj : pravna služba

3. krog - 24. maja

pravna služba : kompenzacije
jamomerstvo : razvoj
računovodstvo : finančna služba
kadrovska služba : priprava dela

4. krog - 31. maja

kompenzacije : priprava dela
finančna služba : kadrovska služba
razvoj : računovodstvo
pravna služba : jamomerstvo

5. krog - 7. junija

kompenzacije : jamomerstvo
računovodstvo : pravna služba
kadrovska služba : razvoj
priprava dela : finančna služba

6. krog - 14. junija

kompenzacije : finančna služba
razvoj : priprava dela
pravna služba : kadrovska služba
jamomerstvo : računovodstvo

7. krog - 21. junija

računovodstvo : kompenzacije
kadrovska služba : jamomerstvo
priprava dela : pravna služba
finančna služba : razvoj

ŠPORT IN REKREACIJA

RAZPIS TEKMOVANJA V TENISU ZA MOŠKE

Tekmovanje v tenisu za moške bo potekalo ob sredah na teniških igriščih TRC Jezero. Prva tekma se bo vedno začela ob 15. uri, igrajo pa se štiri igre posamezno in ena igra dvojic. Dvoboj poteka do devetih dobljenih gemov s "tie breakom" pri rezultatu 8:8.

1. krog - 12. aprila

Klasirnica : Jam. mehan. remont
Skupne službe : Jama Preloge
Jamski transport : Jama Škale
Jam. mehanizacija : Zračenje
Jama Pesje : Priprave

2. krog - 19. aprila

Jam. mehan. remont : Priprave
Zračenje : Jama Pesje
Jama Škale : Jam. mehanizacija
Jama Preloge : Jamski transport
Klasirnica : Skupne službe

3. krog - 10. maja

Skupne službe : Jam. mehan. remont
Jamski transport : Klasirnica
Jam. mehanizacija : Jama Preloge
Jama Pesje : Jama Škale
Priprave : Zračenje

4. krog - 17. maja

Jam. mehan. remont : Zračenje
Jama Škale : Priprave
Jama Preloge : Jama Pesje
Klasirnica : Jam. mehanizacija
Skupne službe : Jamski transport

5. krog - 24. maja

Jamski transport : Jam. mehan. remont
Jam. mehanizacija : Skupne službe

Jama Pesje : Klasirnica

Priprave : Jama Preloge

Zračenje : Jama Škale

6. krog - 31. maja

Jam. mehan. remont : Jama Škale
Jama Preloge : Zračenje

Klasirnica : Priprave

Skupne službe : Jama Pesje

Jamski transport : Jam. mehanizacija

7. krog - 7. junija

Jam. mehanizacija : Jam. mehan. remont

Jama Pesje : Jamski transport

Priprave : Skupne službe

Zračenje : Klasirnica

Jama Škale : Jama Preloge

8. krog - 14. junija

Jam. mehan. remont : Jama Preloge

Klasirnica : Jama Škale

Skupne službe : Zračenje

Jamski transport : Priprave

Jam. mehanizacija : Jama Pesje

9. krog - 21. junija

Jama Pesje : Jam. mehan. remont

Priprave : Jam. mehanizacija

Zračenje : Jamski transport

Jama Škale : Skupne službe

Jama Preloge : Klasirnica

KARATE KLUB TIGER

Karate klub Tiger je nanovo ustanovljen klub v tem športu v Velenju. Vodi ga naš sodelavec, priznani mojster karateja Bego Tabakovič. Klub se hitro uveljavlja in je na pokalnem tekmovanju v Postojni v soboto, 25. februarja, dosegel nekaj lepih rezultatov.

Med najmlajšimi karateisti je bil Omer Tabakovič prvi, med najmlajšimi karateistkami pa Alisa Redžič druga. V najmočnejši kategoriji tekmovalcev, to so bili dečki stari do 15 let, je zmagal Bego Avdič, poleg njegove odlične uvrstitve pa sta bila še Arsen Gaši peti in Adnan Ajšič šesti.

Karateisti kluba Tiger pa so nastopili tudi na državnem prvenstvu v karateju v vseh kategorijah in v katah za člane in članice v Mariboru 19. marca. Nastopilo je 30 najmočnejših karate klubov v Sloveniji. Na tekmovanju se je v močni konkurenci izkazala velenjčanka Mirsada Tabakovič. V teški kategoriji je med članicami dosegla 4. mesto, v absolutnem tekmovanju 3. in v katah tudi 4. /B.T./

SMUČARSKI TEČAJ ZA OTROKE

V času zimskih šolskih počitnic od 20. do 25. februarja je na Golteh potekal smučarski tečaj za otroke, katerih starši so zaposleni v našem podjetju. Tečaj je organiziral Jože Grubelnik iz TRC Jezero, udeležilo pa se ga je 85 osnovnošolskih otrok.

Razdeljeni so bili v devet skupin, in sicer tri za začetno učenje smučanja in šest z nadaljevalnim programom. Tečajnike je smučarskih veščin tri ure dopoldne in dve uri popoldne učilo devet vaditeljev, od katerih jih je sedem zaposlenih v našem podjetju. To so bili smučarski učitelj Drago Tamše ter vaditelji Matjaž Klemenčič, Drago Rošer, Alojz Zupanc, Jože Koper, Branko Blagotinšek in Grega Justin.

Tečajnikom je nekoliko ponagajalo vreme, največ z močnim vetrom in snežnim metežem, sicer pa so bili zadovoljni in so se naužili snega.

Da je tečaj potekal dobro so potrdili tudi vaditelji, čeprav so morali za uspešen potek zagotoviti kar močno disciplino med šolarji.

Dijana Žagar

Po obrazih jih ne boste prepoznali - bilo je premrzlo, da bi si jih odkrili!

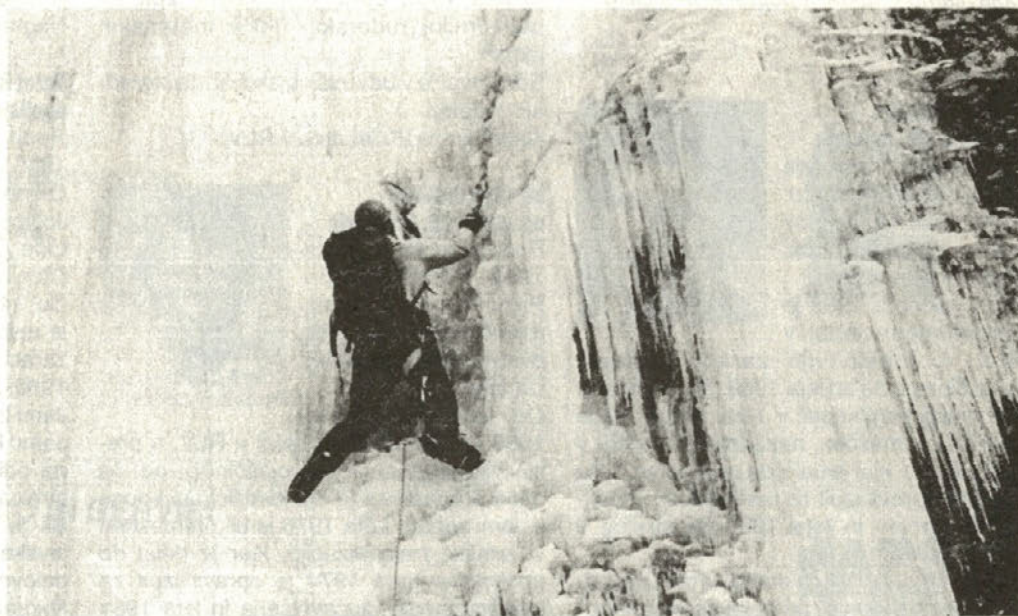
ŠPORT IN REKREACIJA

DIVJA LEPOTA, UJETA V LEDENE KRISTALE

Zima, zaspan in utrujen letni čas. Zdi se, kot da se vsa narava takrat potuhne v zasluženi spanec. Prvi sneg ji pokloni barvo in odejo. Reke, rečice, potoki in potočki se leno obdajo z ledenim oklepom. Tam, kjer poleti pada prek pečin tisoče vodnih kapljic, se rojevajo zaledeneli slapovi. Skriti v strmih pobočjih alpskih dolin so deležni le redkih občudovalcev. S svojo mogočnostjo prekosijo slapove, katerih drzne skoke prek prepadnih sten občudujemo v toplih poletnih dneh. Čez leto pohlevni in skromni curki ter pršeče kapljice se prelevijo pozimi v mogočne ledene skulpture pravljicnih oblik. Še zadnjič spoštljivo pogledam navzgor po mogočnem ledenem stebru in v mislih začrtam smer vzpona.

Najprej dvignem desno roko, v kateri držim orodje, ki je od tega trenutka dalje del mene, in z natančnim, ravno prav močnim zamahom oskrunim gladek led. Sledi ji še leva roka. Konici orodij tičita kakšen centimeter globoko, vendar dovolj, da se dvignem na njima in se z nogama odlepim od vodoravnih, varnih tal. Od sedaj dalje bo moj svet ledena navpičnost. Stoječ na konicah derez previdno, a hkrati dovolj močno, spet zamahnem z orodjem. Led tiho zaječi pod težo orodja, ki je zmotilo njegovo spokojnost. Pogled zadostuje, da ugotovim, če bodo kristali prebodeni z ostro kovinsko konico vzdržali mojo težo. Držalo bo!" odgovarjam sam sebi in se spet dvignem višje. Nogo prestavim previdno višje z močno brco. Dve kovinski konici se zarijeta v trd led dovolj globoko, da bosta vzdržali mojo težo. Dvigujem se vedno višje in višje, toda slap mi že pričinja odgovarjati na moje vsiljive udarce. Pod udarci orodij se lomi v večjih in manjših kosih, tako da marsikakšen konča v mojem obrazu. Ostri ledeni izstrelki me nekoliko zaskelijo. Vendar odmislim bolečino, plezanje je borba med menoj in ledeno gmoto. Kljub vsemu mojemu spoštovanju se ne oziram na upiranje slapu.

Prijatelj na tleh, s katerim sva prek vrvi povezana kot s popkovino, mora pretrpeti kar lepo število bolečih ledenih salv, vendar kljub temu pozorno spremlja vsak moj gib.

Plezanje v ledu je zelo naporno...

Ne čutim več ostrega zimskega mraza, ki vlada v senčni dolini, saj so vse mišice mojega telesa že nekaj časa do skrajnosti napete. Prve potne kapljice mi že polzijo izpod čelade, ko se odločim, da zavrtam v trdo podlago prvi ledni klin. Obesim se na močno zabito orodje in s počasno kretnjo, da ne bi po nepotrebem preveč obremenjeval ledenega nasprotnika, vzamem s pasu klin. Podoben je vijaku le s to razliko, da je votel in nekoliko večji od navadnih vijakov.

Z rahlim udarcem orodja ga porinem za spoznanje v ledeno površino, nakar ga kar z roko počasi obračam. Ostri navoji klina hitro izginjajo v globino prozornega ledu in čez nekaj časa že tleskne vponka, skozi katero teče plezalna vrv. Sedaj sem končno varovan. Rešim se še zadnjih strahov, ki iz globin podzavesti občasno uidejo v zavest. Morebitni padec se sedaj ne bi več končal globoko na tleh, saj bi obvisel v zraku. Po tem opraviilu, ki je temelj varnega plezanja, nadaljujem še hitreje. Tudi zaledeneli slap me sprejme prijazneje, vedno manj se upira. Plezanje je le še gibanje v brezmejni svobodi in v sožitju z naravo. Drug za drugim se vrstijo udarci orodij. Lahkotno gibanje v ledu prekine prijateljev klic: "Konec vrvi!" Na levi strani opazim ozko vdolbino med steno in ledenimi kristali, ujetimi v

navpičnico. Zagodim se v tesen in hladen objem ter zavrtam dva ledna vijaka, ki pomenita trdno točko, prek katere sva z vrvo povezana s prijateljem. Zakličem mu: "Varujem!" in čez nekaj trenutkov mi ohlapnejša vrv pove, da je pričel s plezanjem. Ob vsakem njegovem udarcu z orodjem zamolklo zadoni nekje globoko pod površino ledu. Slap se komaj čutno ob tem zatrese in v tem trenutku se še bolj zavedam najine majhnosti. S svojim početjem sva zmotila spokojnost milijonov ledenih kristalov. V trenutkih tišine med udarci orodij zaznam komaj slišno žuborenje vode čez skale nekje v globini ledene prevleke. Še bolj zadržim dih in pozorno prisluhnem zvokom slapu. Saj ne spi, buden je in naju opazuje", si mislim. V misli se spet prikrade rahel strah in zavedanje nevarnosti. Kaj, če se do sedaj mirna in tiha ledena pošast razjezi nad dvema predrznima vsiljivcema? Temne misli hitro prepodim s pogledom na okoliške v belo odete gorske vrhove, njihove prepadne stene in spokojno dolino pod menoj.

Zagledam prijateljevo rdečo čelado in takoj za tem še njegov prešeren pogled, ki pove vse. Tudi on mi sledi v lahkotnem vzpenjanju, le njegovo potno čelo govori o trdo zasluženi svobodi.

Branko Ivanek

ODŠLI SO V POKOJ

V februarski številki Rudarja je prišlo pri dveh nanovo upokojenih delavcih zaradi pomanjkljivih podatkov do neljubih napak. Prizadetima bivšima sodelavcema se za napačne podatke opravičujemo!

V notici za Valentina Mikelna bi moralo na koncu pisati, da je med zaposlitvijo v RLV opravil izpit za kvalificiranega delavca.

Notico za Alojza Landekarja pa ponovno objavljamo - tokrat s popravki in s sliko!

Alojz LANDEKER upokojen 31. januarja

Rodil se je 27. februarja 1948 v Gornjem Doliču. Poročen z Ido, rojeno Jakop. Oče dveh otrok: Vlaste in Metke.

Od 1. oktobra 1968 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa že od leta 1966. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1989 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve. Leta 1986 je opravil izpit za upravljalca pridobivalnih strojev in leta 1990 za strelca v metanskih jamah.

Bil je član delavskega sveta obrata in podjetja ter član komisij pri delavskem svetu. Sodeloval je v udarniških delovnih akcijah za izgradnjo Velenja.

Dobitnik državnega odlikovanja medalje dela, priznanj in pohval PTT Velenja za prizadevanja pri izgradnji krajevnega telefonskega omrežja v občini Velenje, priznanja za inovatorstvo v RLV in priznanja za 20 let dela v RLV.

Anton ŠTAJNER, upokojen 27. februarja

Rodil se je 28. decembra 1942 v Velenju. Poročen z Mileno Gabrijelo, rojeno Lojen. Oče dveh otrok: Urške in Mojce.

Od 2. septembra 1963 je neprekinjeno delal v RLV, prvič pa že v letih 1960/61. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1979 v takratno delovno skupnost družbeni standard, sedaj podjetje GOST, kjer je delal do upokojitve. Leta 1974 je opravil maturo na srednji politični šoli.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Marjan DREN, upokojen 28. februarja

Rodil se je 6. avgusta 1948 v Paki pri Velenju. Poročen z Marjeto, rojeno Koroš.

Oče dveh otrok: Tatjane in Cvetke.

Od 6. septembra 1968 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa že od leta 1966. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v jami Vzhod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1986 v jamo Škale, kjer je delal do upokojitve. Leta 1973 je opravil izpita za kvalificiranega električarja in iz eksplozijske zaščite, leta 1982 je končal rudarsko nadzorniško šolo in leta 1985 opravil strokovni izpit za nadzornika rudarskih del v metanskih jamah.

Sodeloval je v udarniških akcijah za izgradnjo Velenja.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Marijan CAFUTA, upokojen 28. februarja

Rodil se je 15. avgusta 1948 v Pobrežju pri Ptuj. Poročen z Marto, rojeno Hriberšek. Oče dveh otrok: Dominika in Darinke.

Od 28. septembra 1968 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa od leta 1966. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve. Leta 1974 je opravil izpit za kvalificiranega ključavničarja in leta 1981 izpit za upravljanje s hidravličnimi stroji ter za vzdrževalca VDL dieselske lokomotive. Sodeloval je pri udarniških akcijah za izgradnjo Velenja.

Dobitnik priznanja za inovatorstvo in nagrajen za 20 let dela v RLV.

Janko LOBNIK, upokojen 28. februarja

Rodil se je 24. julija 1946 v Lazah. Poročen z Marijo, rojeno Verhovnik. Oče dveh otrok: Martine in Simona.

Od 19. septembra 1966 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa od leta 1963. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Klasirnici, kjer je delal do upokojitve. Leta 1973 je opravil izpit za kvalificiranega ključavničarja in izpit za strojnika na pridobivalnem stroju.

Bil je član stanovanjske komisije pri delavskem svetu. Sodeloval je v udarniški delovni akciji za izgradnjo ceste Staro Velenje - Šentilj.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Jože ŠTRAKL, upokojen 28. februarja

Rodil se je 8. februarja 1947 v Brebrovniku pri Ormožu. Poročen z Ljudmilo, rojeno Šribar. Oče dveh otrok: Petre in Gregorja. Od 3. februarja 1975 je neprekinjeno delal v RLV, prvič pa v letih 1964/69. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1986 je bil premeščen v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Karel ROŽIČ, upokojen 28. februarja

Rodil se je 15. julija 1946 v Vuzmetincih pri Ormožu. Poročen z Jožico, rojeno Pačnik. Oče dveh otrok: Damjana in Tomaža.

Od 24. februarja 1969 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa že od leta 1966. Zaposlil se je kot kvalificirani rudar v Jami zahod. Leta 1989 je bil premeščen v Jamo Preloge, kjer se je upokojil kot strelec na odkopu. Leta 1985 je opravil izpit za strelca v metanskih jamah.

Bil je sindikalni poverjenik in član delavskega sveta. Sodeloval je v udarniških delovnih akcijah za izgradnjo Velenja.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

ZAHVALA

Zahvaljujem se sodelavcem v obratu HTZ za denarno pomoč.

Zdenka s Suzano

ZAHVALA

Ob smrti očeta Ivana se iskreno zahvaljujem svojim sodelavcem, očetovim nekdanjim sodelavcem iz strojnega remonta, sindikatu obrata Jamska mehanizacija, rudarski godbi in častni straži za spremstvo na njegovi zadnji poti ter darovano cvetje, sveče in izrečena sožalja in tolažilne besede.

RUDAR

RAZPIS ŠTIPENDIJ

RAZPIS KADROVSKIH ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1995/96

NAZIV POKLICA STOPNJA ZAHTEVNOSTI ŠTEVILO ŠTIPENDIJ

RUDNIK LIGNITA VELENJE

- dipl. inž. rudarstva	VII.	3
- rudarski tehnik	V.	20
- rudar	IV.	30
- dipl. inž. strojništva	VII.	3
- strojni tehnik	V.	5
- strojni mehanik - rudarski mehanik	IV.	10
- dipl. inž. elektrotehnike - močnostne elektrotehnike	VII.	1
- elektrotehnik energetik	V.	3
- električar energetik - rudarski električar	IV.	6
- dipl. inž. elektrotehnike - elektronike	VII.	1
- elektrotehnik elektronik	V.	2
- dipl. inž. tekstilne tehnologije	VII.	1
- inž. tekstilne tehnologije	VI.	1
- usnjarsko galanterijski tehnik	V.	2
- usnjarski galanterist	IV.	2
- dipl. ekonomist	VII.	2
- dipl. sociolog	VII.	1

APS AVTOPREVOZNIŠTVO IN SERVISI

- avtomehanik	IV.	3
- avtoličar	IV.	1
- dipl. inž. strojništva	VII.	1
- dipl. pravnik	VII.	1

GOST d.o.o. Velenje

- natakar	IV.	1
- kuhar	IV.	1

PRIJAVLJANJE

Kandidati za razpisane štipendije pošljite ali prinesite prijave najkasneje **do 15. maja 1995** na naslov: RUDNIK LIGNITA VELENJE, PARTIZANSKA 78, 63320 VELENJE.

K skrbno izpolnjeni prijavi na obrazcu **DZS 1,51 (Vloga za pridobitev republiške štipendije)** morate predložiti:

- kratek življenjepis z opisom izvenšolskih dejavnosti, socialnega stanja družine in poklica staršev,
- fotokopijo zadnjega polletnega spričevala oz. potrdilo o uspehu v 1. trimesečju,
- potrdilo fakultete o opravljenih izpitih (navedite število predpisanih in že opravljenih izpitov) in frekventacijsko potrdilo za tekoče leto,
- potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (izda ga občinski sekretariat za občo upravo in notranje zadeve),
- potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu (navedeni morajo biti vsi dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, iz obrti, iz dela v podaljšanem delovnem času in iz drugih virov; če so starši upokojeni, priložite odrezek od pokojnine za december 1994).

Kandidate opozarjamo, da pomanjkljivo izpolnjenih prijav ali prijav brez zahtevane dokumentacije ne bomo obravnavali.

IZBIRA KANDIDATOV

Pri podeljevanju štipendij bomo upoštevali učni uspeh in nagnjenja kandidatov za izbrani poklic ter socialnoekonomski položaj družine. Štipendije, ki jih razpisujemo za poklice, ki so vezani na podzemno pridobivanje surovin in terjajo stalno ali občasno delo v jami, bomo podelili le mladini moškega spola. Ženevska konvencija nas namreč obvezuje, da zaradi narave jamskega dela žensk ne zaposlujeemo v jami.

Kandidati za te štipendije - za poklice rudarskega, elektrotehniškega in strojnega programa IV. in V. stopnje zahtevnosti - bodo pred sprejemom v šolo opravili še zdravniški pregled, kjer bodo ugotovili njihove sposobnosti za delo v jami.

O rezultatih izbire bomo kandidate obvestili do 30. junija 1995.

VIŠINA ŠTIPENDIJE

Višina kadrovskih štipendij ter pravice in obveznosti štipendistov so opredeljene v pravilniku o izobraževanju.

Štipendisti rudarskega programa, poklic rudar IV. stopnje zahtevnosti, bodo, če bodo bivali doma, poleg osnovne štipendije, plačanih učbenikov in potnih stroškov, če se vozijo, prejeli poseben dodatek v višini še ene štipendije. Če pa bodo bivali v Dijaškem domu, bodo poleg plačane oskrbnine in plačanih učbenikov prejeli še štipendijo glede na učni uspeh.

SREČNO!

5000002591,3

COBISS

ČLOVEK NE MORE MIMO, NE DA BI TUSTIL SLED

Osnovna dejavnost našega podjetja je pridobivanje premoga. Zato je največ poklicev delavcev, zaposlenih v premogovniku vezanih na to dejavnost. Vendar pa je za uspešno delovanje tako velikega podjetja potrebnih še veliko drugih opravil, ki na prvi pogled s premogom, tehnologijo rudarjenja nimajo nobene zveze. Le kot celota, ki ubrano deluje, je lahko podjetje uspešno. Pravzaprav je kot mozaik, v katerega vsak s svojim znanjem, izkušnjami in sposobnostmi prispeva kamenčke, brez katerih slika ni popolna.

Irena Klemenčič dodaja kamenčke že šestindvajset let. Izobrazila se je za ekonomsko tehnico in se kot rudniška študentka zaposlila v RLV. Prvi stik z utripom in delom v premogovniku je dobila na "novem jašku", v sedanjih starih Prelogah, na katere razen poševnega izvažalnega stolpa sredi jezera ne spominja nič več. Dve leti je zapisovala "šihte" v jamski pisarni, nato pa presedlala k obračunu osebnih dohodkov. Pri tem delu je ostala kar dolgo in četudi je že od takrat preteklo precej let, se še vedno spominja tedanjega načina izračunavanja in izplačevanja plač. Izračun za vsakega delavca posebej, vsak obračun opravljen ročno, štetje gotovine, kuvertiranje denarja in izplačevanje tako "vrednih" kuvert. Samo to pove veliko.

Njeno delo se je spremenilo, ko je leta 1979 prišla v računovodstvo v upravo podjetja na Prešemovi 11. Tu je prevzela finančno knjigovodenje za delovno skupnost skupnih služb. V bistvu je pri tem delu še danes, čeprav sedaj vodi knjige za podjetje Kamnolom.

"Večina delavcev v podjetju dela v računovodstvu ne pozna oziroma ima o njem enostavno predstavo: sedenje za pisalno mizo, prekladanje papirjev, veliko števil. Vendar pa zna biti to delo precej stresno - odgovornost za natančne podatke, pravočasno oddajo različnih poročil, pravilnost izračunov... je velika. So obdobja v mesecu in letu, ko ni mogoče vzeti dopusta, ko je treba delati ne glede na uradno določen delovni čas. In nenazadnje tudi dolgo neprekinjeno sedenje za pisalno mizo ni prijetno in pušča posledice na zdravju," zbrano našteva Irena, sploh ne z namenom, da bi jadikovala. Rada opravlja to delo in o menjavi podjetja ni razmišljala nikoli prej in ne razmišlja sedaj.

"Vsebinska in narava dela se v vseh teh letih ni veliko spremenila, se pa je marsikaj v metodah in načinu dela. Ročnega

Irena Klemenčič

izračunavanja že dolgo ni več. Zdaj večino dela opravimo z računalniki, spremenila se je organizacija podjetja in računovodski standardi. Ti ne predpisujejo več trimesečnih in polletnih obračunov, čeprav jih za interno uporabo v podjetju še delamo, ampak le še končni letni obračun. Prav te spremembe pa so narekemale dodatno izobraževanje. Najprej smo se morale naučiti delati s terminali, z računalniki, Zveza računovodskih in knjigovodskih delavcev Slovenije pa redno organizira izobraževanje, ki je nujno, da lahko sledimo vsem spremembam v zakonodaji in jih pravilno izvajamo. Spremembe je kar veliko, saj v Sloveniji tudi to zakonodajo skušamo prilagajati evropski, težave pa so v tem, da pri nas še ni urejena vzporedna zakonodaja, ki se nanaša na računovodstvo in knjigovodstvo."

Irena ima svoje delovno mesto v veliki pisarni, kjer prvi pogled zaobjame veliko pisalnih miz, polnih računalnikov in za njimi same ženske obraze. Gotovo so vsa računovodstva na pogled podobna. Je tovrstno delo s številkami in papirji žensko delo?

"To delo v glavnem res povsod opravljajo ženske, kakšen moški se najde le za šefa. No, pri nas so tudi vodilne ženske," med smehom reče Irena. "Menda smo bolj natančne in imamo več potrpljenja in vztrajnosti. Tega je v računovodstvu res potrebnega veliko. Včasih je delo naporno, vendar je po svoje zanimivo, dinamično, skratka meni ustreza. S sodelavkami se zelo dobro razumemo, pomagamo si, izmenjujemo znanje, izkušnje, kakor tudi novosti v predpisih. Seveda se tudi o težavah pri delu pogovorimo in jih skupaj

rešimo. Dolgo smo že skupaj, dobro se poznamo in tako je res prijetno delati.

Za uspešno opravljanje dela in vzdrževanje psihične kondicije ob napornem in stresnem delu mi je v oporo moja družina. Zame je dom kraj, kjer razbremenim misli, najdem mir in moči za delo naprej. Čeprav včasih svoje službeno delo v mislih prinesem tudi domov in ga skušam "opraviti" še popoldne, pa v svojem domačem okolju razmislim bolj zbrano in kdaj najdem kakšno rešitev, ki je v dopoldanski gneči in hrupu ne bi."

Irenina družina so mož Matjaž, ki je zaposlen kot vodja reševalne postaje v našem podjetju, ter hčeri: osemnajstletna Tatjana, dijakinja srednje tekstilne šole v Celju, in enaindvajsetletna Jerneja, študentka na pedagoški fakulteti v Mariboru. Že deseto leto so doma v svoji hiši v Stari vasi. Irena je rada doma, za sprostitev plete, bere knjige, kadar pa gre od doma na počitnice ali izlet, so to sprehodi v hribe in pozimi smučanje. Z veseljem se je dosedaj trikrat udeležila tudi preventivne rekreacije v Lipiku, Šmarjeških toplicah in Strunjanu in upa, da se je bo lahko še kdaj. Z zdravjem nima posebnih težav, a ji je organizirana rekreacija vendarle koristila za s prekomernim sedenjem precej obremenjeno hrbtenico in za psihično sprostitev.

Irena ve, da je njeno delo in delo njenih sodelavk, pravzaprav celega gospodarskega sektorja premalo poznano drugim delavcem podjetja, morda tudi premalo cenjeno kot zahtevno in odgovorno delo. Vendar tudi ve, da je z računovodskim in knjigovodskim delom navadno v vseh podjetjih tako.

Diana Janežič